

۱۵۵/۲

۲-۲ آموزش

متن عربی ۱

۱۵۴/۲

۱۲-۰۱

۱۵۲/۲

این جزوه امانی است
(مخصوص جامعه بهائیان است)

"... در جمیع احوال عباد را وصیت نمودیم به امانت و دیانت ..."

اشراقات

تذکرات :

- ۱ - روی جزوات چیزی ننویسید.
 - ۲ - از علامت گذاری - حتی با مداد - اجتناب فرمائید.
 - ۳ - رعایت پاکیزگی در حفظ جزوات بشود.
 - ۴ - راس موعد مقرر و پس از پایان نیمسال ، جزوات متون درسی را به دوستان معارف محل مرجوع فرمایید.
- « رعایت این نکات بدین سبب ضروری است که دوستان دیگر شما نیز قرار است از این متون بعدا استفاده کنند.

صفحة	سطر	غلط	صحيح	صفحة	سطر	غلط	صحيح
١	٤	كوب	كوب	٥	٧	فسطاس	فسطاط
١	٥	فواصل	فواصل	٦	١٣	الذي	الذي
١	١٧	الاصنام	الاصنام	٦	٢١	ترجعها	ترجعها
١	١٨	درهوه	درهوه	٦	٢٤	الاحبار	الاحبار
١	٢١	مويد	مويد	٦	٢٤	يوه ددا	يوه دوا
١	٢٢	تشمل	تشمل	٦	٣١	تغفل	تغفل
١	٢٤	غشاوه	غشاوه	٦	٣١	توق	توق
١	٢٧	الذاتيه	الذاتيه	٧	١	ان شاهد	ان شاهد
١	٢٧	تجل	تجل	٧	١	تعرفها	تعرفها
١	٢٧	السير	السير	٧	٢	يكون	يكون
٢	٤	ندعوا	ندعوا	٧	١٥	فا غعض	فا غعض
٢	٧	ملا	ملا	٧	١٤	فا قبل	فا قبل
٢	١٨	اطلق	اطلق	٧	٢٤	نسبت	نسبت
٢	٢٧	قل	قل	٧	٢٨	بخطا	بخطا
٣	٢	ملا	ملا	٧	٣٥	نحبه	نحبه
٣	٧	ليعرفوا	ليعرفوا	٧	٣٣	ابن	ابن
٣	١١	من عندنا	من عندنا	٨	٣	قدا مك	قدا مك
٣	١٤	الملك العزيز	الملك الجميل	٨	١١	اركض	اركض
٣	٢٤	الذله	الذله	٨	١١	التواضع	التواضع
٤	١	نجاتك	نجاتك	٨	١٦	الفردوس	الفردوس
٤	٩	ارض جذبا	ارض جذبا	٨	٣٣	ستمعون	ستمعون
٤	٢٤	الملا	الملا	٩	٤	كنزت لسارى	كنزت لسارى
٤	٢٨	اثذن	اثذن	٩	٤	جواهر	جواهر
٤	٣١	كاوس	كاوس	٩	٤	فا حفظوها	فا حفظوها
٤	٢ و	فيا	فيا	٩	٢٥	المدارس	المدارس
٤	٣١			٩	٢٧	لا و مالک	لا و مالک
٥	٣	رضا كم	رضا كم	٩	٢٧	تحركها	تحركها

صحيح	غلط	سطر	صفحة	صحيح	غلط	سطر	صفحة
يَهْرَبُونَ	يَهْرَبُونَ	٣	١١	عَلِمَ	عَلِمَ	٢٩	٩
انظُرْ	انظُرْ	٨	١١	بِالْحَقِّ	بِالْحَقِّ	١	١٥
شَرِبُوا	شَرِبُوا	٨	١١	قُدْرَتِهِ	قُدْرَتِهِ	٢	١٥
تَقَرَّرَ	تَقَرَّرَ	٢٥	١١	الْيَوْمِ	الْيَوْمِ	٨	١٥
وَلَكِنَّ الْآنَ	وَلَكِنَّ الْآنَ	٢٢	١١	النَّاسِ	النَّاسِ	٨	١٥
أَسْأَلُكَ	أَسْأَلُكَ	٢٣	١١	عَنِ الصِّدْقِ	عَنِ الصِّدْقِ	١٢	١٥
وَأَشْرَبْنِي	وَأَشْرَبْنِي	٢٧	١١	الْحَانَ	اكَانَ	٢٤	١٥
دَمَشَقَ	دَمَشَقَ	٣١	١١	سُو	سُو	٢٦	١٥
انْتُمْ	انْتُمْ	٢٢	١١	نَصَبْتُ	نَصَبْتُ	٣٥	١٥
الدَّسْكَرَةَ	الدَّسْكَرَةَ	١٥	١٢	كَلِمَتِكَ	كَلِمَتِكَ	٣١	١٥
وَاجْعَلْنِي	وَاجْعَلْنِي	٢١	١٢	أَفْقَ	أَفْقَ	٢٢	١٥

هفته اول

حروف شمسی و قمری - حرکت ، سکون ، تنوین ، شناخت اقسام فعل سنجیدن کلمات .

برنامه مطالعه : از صفحه ۱ تا ۲۵ کتاب درسی بانضمام صفحه ۱۰۱ تا صفحه ۱۰۵

توضیحات : برنامه درسی این هفته بیشتر درباره موضوعات مقدماتی علم صرف است که به علت آشنائی قبلی با آنها در این درس در حد یادآوری ذکر می شود.

این موضوعات عبارتند از : شناخت حروف شمسی و قمری ، شناخت اقسام کلمه ، تعریف حرکت ، سکون ، تنوین ، شناخت اقسام فعل و تعریف آنها ، چگونگی بنای فعل امر از فعل مضارع .

مطالعه حروف شمسی و قمری بیشتر جنبه کاربردی آن در هنگام قرائت مورد نظر است و باید در این خصوص تمرین کافی صورت گیرد . زیرا همانطور که می دانید اسما در زبان عربی برخلاف زبان فارسی با الف و لام تلفظ می شوند . بدین سبب معمولا فارسی زبانان در قرائت متون عربی با اشکال مواجه می شوند ، زیرا تلفظ این اسما که به دو گونه (با تشدید و بدون تشدید) انجام می شود برای آنان نامانوس است . مشکل این قسمت در این است که معمولا در مورد حروف شمسی تشدید که جای حرف لام نشسته درست ادا نمی شود و باید با تمرین این تقیصه برطرف شود . همچنین در مورد حروف قمری که باید قبل از آنها لام به صورت کامل تلفظ شود دقت کافی نمی گردد و غالبا در قرائت ، این تقیصه موجود است .

در آزمون قرائت هم کسری نمرات این درس بیشتر به جهت عدم توجه به این مورد است . زیرا در آزمون در متن قرائتی به موارد زیادی از این نوع اسما برخورد می شود که چون آمادگی لازم نبوده ، باعث پایین آمدن نمرات گردیده است .

برنامه دیگر این هفته تمرین روی صیغه های مختلف افعال ماضی ، مضارع ، امر و افعال فرعی و تصریف آنهاست . در کتاب درسی تصریف این صیغه ها فقط در مورد سه فعل ماضی و مضارع و امر توصیه شده ولی مطلوبتر آن است که این تمرین گسترده تر انجام گیرد و در مورد افعال فرعی و حتی اسم فاعل و مفعول نیز ادامه یابد تا بیشتر در ذهن مرکوز گردد .

افعال فرعی ذیلا توضیح داده می شود و در خصوص اسم فاعل و مفعول می توانید به صفحه ۱۰۱ تا ۱۰۵ کتاب درسی مراجعه نمایید .

سعی کنید این تمرینات صرفی را ولو آنکه ساده و تکراری باشد بطور کامل انجام داده تا آمادگی لازم برای تمرینات صرفی بعدی که خود مقدمه ای برای انجام تمرینات اعلال است به خوبی حاصل شود که بدون این تمهیدات مسلما در موقع حل تمرینهای اعلال با مشکل روبرو خواهید شد .

ضمیمه هفته اول :

۱ . فعل نهی : فعل امر منفی است و ساختن آن بدین صورت است که (لا) حرف نهی بر سر فعل مضارع در می آورند و آن را مجزوم می کنند . فعل نهی در حقیقت امر به ترک فعل است مانند لایجلس

The first part of the document discusses the general principles of the proposed system. It is intended to provide a comprehensive overview of the various aspects involved in the implementation of the new regulations. The following sections will detail the specific measures and procedures that will be put into effect.

The second section outlines the organizational structure and the roles of the various departments. It is essential that all personnel understand their responsibilities and how they contribute to the overall success of the organization. The third section provides a detailed schedule of the implementation process, ensuring that all necessary steps are completed in a timely manner.

The fourth section addresses the financial implications of the proposed changes. It is important to ensure that the system is cost-effective and that the necessary resources are allocated appropriately. The fifth section discusses the training and education requirements for the staff, ensuring that they are fully equipped to handle the new system.

The sixth section covers the legal and regulatory aspects of the proposal. It is crucial to ensure that all actions are in compliance with the relevant laws and regulations. The seventh section provides a summary of the key points and a final conclusion. The eighth section contains the necessary signatures and dates for the document to be valid.

The ninth section discusses the future plans and the long-term goals of the organization. It is important to have a clear vision of the future and to ensure that the current actions are aligned with these goals. The tenth section provides a final review of the document and a confirmation of the accuracy of the information provided.

The eleventh section contains the necessary legal disclaimers and the terms and conditions of the proposal. It is important to ensure that all parties understand the risks and benefits of the proposed system. The twelfth section provides a final summary and a call to action for all stakeholders.

The thirteenth section discusses the impact of the proposed changes on the community and the environment. It is important to ensure that the system is sustainable and that it does not have any negative effects. The fourteenth section provides a final review of the document and a confirmation of the accuracy of the information provided.

The fifteenth section contains the necessary legal disclaimers and the terms and conditions of the proposal. It is important to ensure that all parties understand the risks and benefits of the proposed system. The sixteenth section provides a final summary and a call to action for all stakeholders.

The seventeenth section discusses the impact of the proposed changes on the community and the environment. It is important to ensure that the system is sustainable and that it does not have any negative effects. The eighteenth section provides a final review of the document and a confirmation of the accuracy of the information provided.

The nineteenth section contains the necessary legal disclaimers and the terms and conditions of the proposal. It is important to ensure that all parties understand the risks and benefits of the proposed system. The twentieth section provides a final summary and a call to action for all stakeholders.

(نباید بنشینند) و لاتجلس (نشین)

۲. فعل جحد : فعل جحد معنی انکار را می دهد یعنی ماضی منفی ، و آن فعل مضارعی است که بر سر آن یکی از حروف لم یا لما آمده باشد . تغییراتی که در فعل جحد صورت می گیرد به قرار زیر است :

الف: از نظر لفظی ، مانند فعل امر و فعل نهی آن راجز می دهد مثل لم یکتب و لما یکتب
ب : از نظر معنوی ، معنی مضارع را به ماضی تبدیل می کند و سپس آن را نفی میکند
مانند : یُکْتَبُ (می نویسد) لَمْ یُکْتَبْ (ننوشت)

تصرف افعال فرعی

فعل نهی :

لَا یَنْصُرُ لَا یَنْصُرَا لَا یَنْصُرُوا لَا تَنْصُرُ لَا تَنْصُرَا لَا تَنْصُرُوا
لَا تَنْصُرُ لَا تَنْصُرَا لَا تَنْصُرُوا لَا أَنْصُرُ لَا أَنْصُرَا لَا أَنْصُرُوا

تصرف فعل جحد هم مانند فعل نهی است ، با این تفاوت که ابتدای افعال کلمه (لم) داخل می شود .
تصرف فعل نفی مانند تصرف فعل مضارع است .

تمرین ۱ :

جدولی مطابق شکل زیر ترسیم نموده همانند نمونه حل شده صیغه افعال مشروحه ذیل را تشخیص داده و در جدول وارد کنید .

①

فعل صیغه فعل زمان فعل باب فعل هموزن فعل همردیف فعل (۱) همردیف فعل (۲)

مَنْعَتُمْ ۹ ماضی سوم فَعَلْتُمْ تَمَنَعُونَ اِمْنَعُوا

تَسْمَعُونَ - عَرَفْتُمْ - تَكْفُرِينَ - رَفَعْتَ - لَارْفَعُ - لِنَنْزِلَ - تَصَدَّقَانِ - صَدَقْنَا - صَدَقْنَا - تَجْدِبُونَ - اَعْلَمِي - اَعْرِفُوا .

تمرین ۲ :

افعال مناسب شماره های زیر را در جدول همانند نمونه حل شده تعیین نمایید :

ریشه فعل	باب فعل	ماضی	مضارع	اسم فاعل	اسم مفعول	امر	نهی
قدر	فَعَلَ يَفْعَلُ	۳- قَدَرُوا	۳- يَقْدِرُونَ	۱- قَادِرٌ	۱- مَقْدُورٌ	۱۲- اِقْدِرُوا	۱۰- لَا تَقْدِرِي
لحق		۵	۴	۲	۳	۱۰	۱۲
رکب		۶	۶	۳	۴	۸	۶
نظر		۸	۸	۴	۶	۶	۸
شرف		۹	۱۰	۵	۵	۴	۳
علم		۱۴	۱۲	۶	۲	۳	۴

(۱) : مقصود از همردیف ۱ و همردیف ۲ این است که اگر فعل ماضی است صیغه مشابه (همردیف) آن را در مضارع و امر بیابید مثلا اگر صیغه ۱۲ ماضی است صیغه ۱۲ مضارع و صیغه ۱۲ امر آن را بنویسید و اگر مضارع است صیغه همردیف ماضی و امر و اگر امر است، صیغه همردیف مضارع و ماضی آن را بنویسید.

تمرین ۳ :

هموزن کلمات زیر را بیابید :

اوامر - باطن - جبروت - هیکل - لؤلؤء - کراهم - ظنونات - جواهر - انامل - انفس - وصایا - عقول -
دُنیا - حَسَنی - مَعَالی - کِنَائِس - سَلَاسِل - اَهْوَاء - لِبَالی - مُتَحَبِّر - جِسْم - مِهَاد - تَحَصَّن - تَسْتَفْعِل -
اَغْمَض - لِاتْنِیْب - لَتَمَرَّ - اِسْتَبَق - تَنَفَس - اَمْنَت - یُفْسِدُوْنَ - اِشْتَدَّت - تَغَنَّ - قَرَأَتْ - اَوْقَدَتْ - تَذَرَفَتْ
یَهْرَبُوْنَ - اَقْصَص - مَسَّ - تَعَلَّمُوْنَ - اِتَّمَنَّا .

هفته دوم

ابواب ثلاثی مزید - افعال - تفعیل - مفاعله - تفاعل - تفاعل

برنامه مطالعه صفحات ۲۶ تا ۳۵

توضیحات، روش مطالعه، ارزشیابی :

در این هفته با ۵ باب از بابهای ثلاثی مزید فیه آشنا می شوید. از نظر مطالعاتی مطلب چندانی جهت مطالعه ندارید، بلکه در این هفته باید به تمرین و تکرار و تصریف افعال پردازید.

روش مطالعه این درس بدین صورت است که این افعال در حدی تمرین شوند و تصریف گردند که قادر گردید با سرعت مطلوب به صورت روان تمام ۱۴ صیغه افعال را در زمانهای مختلف تصریف نمائید. مسلماً بعضی سریعتر و بعضی دیرتر به این حد می رسند و این بستگی به میزان توانائی افراد دارد. در هر حال در این هفته و هفته آینده افعال به مقدار زیاد جهت تمرین در نظر گرفته شده تا امکان تمرینات در حد لازم برای همه موجود باشد اما همانطور که ذکر شد حد مطلوب آن است که بدون اشتباه بتوانید با سرعت مطلوب به تصریف آنها در سطح روان توانائی لازم را دست آوریم .

تمرین ۱ :

افعال زیر را به باب افعال برده و صرف کنید :

حکم - جلس - رسل - لزم - کرم - رشد - حسن - قتل - علم - غرق .

تمرین ۲ :

افعال زیر را به باب تفعیل برده و صرف کنید :

کمل - کثر - سهل - نظم - قرب - علم - عظم - صدق - کذب - ثبت .

تمرین ۳ :

افعال زیر را به باب مفاعله برده و صرف کنید :

صبح - رفق - انس - وفق - سبق - سلم - لحظ - جلس .

تمرین ۴ :

افعال زیر را به باب تفاعل برده و صرف کنید :

قرب - بدل - وکل - ثبت - حکم - نزل - شرف .

تمرین ۵ :

افعال زیر را به باب تفاعل برده و صرف کنید :

وضع - صدق - جهل - مرض - نسب - عهد - بدل - عرف - نزع

تمرین ۶ :

جدولی مطابق جدول ذیل ترسیم نموده و افعال زیر را تشخیص داده و مطابق نمونه حل شده در آن جدول وارد کنید .

فعل	صیغه فعل	زمان فعل	باب فعل	ریشه فعل	مصدر فعل	همردیف فعل (۱)	همردیف فعل (۲)
تَكْتَسِبُ	۱۴	مضارع	افتعال	كسب	اِكْتِسَاب	اِكْتَسَبْنَا	لِنَكْتَسِبُ

عَظُمَ - اُظْهَرَ - تَفَكَّرَ - أُشْرِقَ - تَدَبَّرَ - أُبَشِّرُ - اُتَمَمْتُ - تَفَكَّرُونَ - لَا تُزَاحِمُ - تَفَرَّسْنَا - يُخَلِّصُ - تَفَكَّرُوا -
تَكَلَّمْنَ - فَرَطْنَا - تَدَارَكُوا - تَذَكَّرِينَ - تَبَدَّلْتُمْ - يَتَمَسَّكُ .

تمرین ۷ :

افعال مناسب شماره های زیر را در هر جدول بنویسید .

ریشه فعل	باب فعل	ماضی	مضارع	اسم فاعل	اسم مفعول	امر	نهی
ثمر	افعال	۱	۱۴	۲	۵	۱۳	۱
صدق	تفعیل	۲	۱۰	۳	۳	۱۱	۱۲
حرب	مفاعله	۴	۱۲	۴	۲	۸	۱۰
غمس	تفعل	۶	۵	۶	۱	۷	۸
عرض	تفاعل	۱۴	۶	۵	۴	۹	۱۲

هفته سوم

برنامه مطالعه صفحات ۳۶ تا ۴۲ کتاب .

مطالعه درس و روش مطالعه و ارزشیابی بعینه همانند هفته دوم است و تصریف افعال نیز به همان صورت باید تمرین شود . تنها در باب افعلال نحوه تصریف افعال در امر به گونه دیگری است که در ذیل آمده است .

ریشه فعل	باب فعل	ماضی	مضارع	اسم فاعل	اسم مفعول	امر	نهی
شعل	افتعال	۳	۲	۲	۳	۱	۲
صرف	انفعال	۸	۶	۴	۶	۶	۶
حمر	افعال	۱۲	۱۰	۴	۴	۷	۱
نسخ	استفعال	۹	۱۳	۱	۴	۱۳	۷

هفته چهارم

برنامه مطالعه صفحه ۵۶ و ۵۷ کتاب درسی (افعال رباعی مجرد و مزید) و مجهول افعال .
روش مطالعه و ارزشیابی مانند هفته سوم است .

تذکر:

هنگام مجهول کردن ماضی باب مفاعله (فاعل) و ماضی باب تفاعل (تفاعل) چون ما قبل الف مضموم می گردد و قابل تلفظ نیست ، الف به واو تبدیل می شود .

ضَارِبٌ ← ضَارِبٌ ← ضُورِبٌ

تُعَاوَنٌ ← تُعَاوَنٌ ← تُعُوونُ

تمرین ۱ :

افعال زیر را در باب فعله صرف کنید .

دحرج - زلزل - و سنوس - ترجم .

تمرین ۲ :

افعال زیر را در باب تفاعل صرف کنید .

زلزل - دحرج - ذذب .

تمرین ۳ :

افعال زیر را در باب افعلال صرف کنید .

حرجم - فرج

تمرین ۴ :

افعال زیر را در باب افعال صرف کنید .

طمان - تشعر - شمئز .

تمرین ۵ :

افعال زیر را هر کدام در باب خود مجهول نموده صرف کنید .

حسن و کرم ← افعال . صدق و حرک ← تفعیل . خطب ← مفاعله .
صرف و عهد ← تفاعل . بعد و صدم ← تفاعل . حمر و عوج ← افعلال .
سمع و سبق ← افتعال . کبر و خرج ← استفعال .

زلزل ← فَعَلَّه و تَفَعَّلَ طمان ← اِفْعَالٌ .

تمرین ۶ :

جدولی مطابق جدول زیر ترسیم نموده و افعال مجهول زیر را تشخیص داده و در آن جدول وارد کنید .
 فعل مجهول صیغه فعل زمان فعل باب فعل معلوم فعل مصدر فعل همردیف ۱ همردیف ۲
 يُسْتَبْرَأُ ۱ مضارع اِفْتَعَلَ يَسْتَبْرَأُ اسْتَبْرَأَ اسْتَبْرَأَ اسْتَبْرَأَ

تَتَوَجَّهَ - لَا تُقَلِّبِي - لِتُحَسِّنَ - عَوْمَلْنَا - نُنْزِلُ - لِنُقَسِّمَ - تَتَدَحَّرَجِينِ - أَحْسِنَ - نُهَوِّجِنِ - لِتَتَقَرَّبِينَ - نَمْتَعُ - لِتُكَاشِفْنَ -
 تُصَوِّرِينَ

تمرین ۷ :

افعال مناسب صیغه های زیر را در جدول بنویسید

ریشه فعل	باب فعل	معلوم			مجهول		
		ماضی	مضارع	امر	نهی	ماضی	مضارع
زلزل	فَعَلَّه	۶- زَلَزَلْتُمْ	۶- يَزَلِزِلُونَ	۹- زَلِزِلُوا	۱۰- لَا تَزَلِزُوا	۴- زَلَزَلْنَا	۱۰- تَزَلِزَلِينَ
دحرج	تَفَعَّلَ	۶	۶	۹	۱۰	۱۴	۱۰
حرجم	اِفْعِنَلَال	۵	۱۲	۱	۱۲	۱۰	۸
طمان	اِفْعَمَال	۱۴	۱۲	۷	۱۰	۳	۳
اسم مفعول	اسم فاعل						
۴- مَزَلُوكَةٌ	۱- مَزَلُولٌ						
۲	۱						
۴	۳						
۱	۱						

هفته پنجم

برنامه مطالعه : صفحه ۴۵ تا ۴۷ کتاب .

روش مطالعه و ارزشیابی :

مطالب این هفته و دو هفته بعد که برنامه آنها هم مشابه همین هفته است در مورد افعال غیر سالم است . تا کنون در مورد افعالی که تغییرات صرفی آنها ساده بوده است مطالعه نموده اید . اما در این سه هفته به افعالی بر می خورید که به علت وجود حروف عله و همزه و یا تکرار حرف اصلی ، یک سری تغییرات خاص که عموماً متنوع و پراکنده است در آنها پدید می آید . این تغییرات که از نحوه اداء این کلمات خاص در زبان عرب انتزاع شده و بصورت قواعد خاصی بعنوان قواعد عمومی اعلال تدوین شده در کتب درسی مورد مطالعه قرار می گیرد .

با وجود اینکه مطالعه این قواعد اعلال برای سرعت آموزش لازم است و کمک زیادی در این جهت به دانشجویان می نماید ، اما واقعیت اینست که این قواعد اگر بصورت کاربردی و عملی بکار گرفته نشود ، دانش آن فائده چندانی نداشته و بزودی از ذهن خارج می شود . بنابراین آنچه از شما انتظار می رود اینست که این قواعد را در جهت یادگیری و بخاطر سپردن هیئت و شکل افعال معتل بکار برید مثلاً وقتی از طریق این قواعد آموختید که تفاوت افعال احوق با افعال سالم در فعل امر فقط در صیغه های مفرد است و از لحاظ حذف حرف آخر با هم متفاوت می باشد ، این قاعده شما را کمک می کند تا بتوانید شکل جدید

صیغه های اجوف را در فعل امر در ذهن خود جای دهید و با شکل گیری این افعال در ذهن شما و تکرار موارد مختلف آن قادر خواهید بود کلیه افعال اجوف را در صیغه های مختلف بشناسید و تشخیص دهید. برای تمرین در خصوص شکل گیری این تغییرات در ذهن بهترین روش استفاده از شکل ثابت و ترتیب مشخصی است که بین صیغه های مختلف یک فعل (صیغه ماضی، مضارع، امر) حکمفرماست که با تکرار ۱۴ صیغه این افعال تا حد حفظ شدن کامل آنها می توانید به این منظور ناائل آید.

تاکید و اصراری که روی صرف افعال معتل و تمرین زیاد و مکرر آنها می شود هم بجهت سرعت در یادگیری این صیغه هاست و هم از جهت توفیق شما در آزمون. زیرا مدت زمان محدودی که در آزمون برای تشخیص افعال مخصوصا معتلات در نظر گرفته شده بگونه ای تعیین می شود که بدون انجام تمرینات قبلی و تکرار زیاد این افعال از ابتدای سال، تشخیص و ریشه یابی سریع آنها در زمان تعیین شده میسر نمی باشد.

ارزشیابی:

ارزشیابی این قسمت از درس که شامل درس سه هفته است بدینصورت است که از یک جهت خواسته می شود یکی از افعال غیر سالم را در یکی از زمانهای سه گانه بطور کامل تصریف نمایید و در پرسش دیگر جدولی نظیر جدول های خوانده شده داده می شود و فعلی معتل داده میشود که در آن جدول ریشه یابی شود. سوال دیگر بعکس این سوال است یعنی بصورت جدول درسی که شماره صیغه فعل در یکی از بابهای ثلاثی یا رباعی داده می شود و تشخیص فعل خواسته می شود.

توضیح آنکه سوالاتی که داده می شود معمولا از همان افعالی است که در جزوه جهت تمرین داده شده است بنابراین انجام این تمرینات می تواند کمک موثری در موفقیت شما در آزمون باشد.

ضمیمه درس: قواعد عمومی اعلال:

تغییرات حروف عله در چهار چوب قواعدی است که به قواعد اعلال معروفند. قواعد اعلال بعضی مخصوص بعضی افعال بخصوص است مثل فعل مضارع یا امر ناقص و بعضی دیگر نسبتا عمومینند. در اینجا چند قاعده که بیشتر مورد استفاده قرار می گیرد ذکر می شود.

قواعد عمومی اعلال:

۱ - اعلال به قلب: حروف عله در بسیاری موارد به حرف دیگر تبدیل می شوند.

الف: در جایی که حرف واو ساکن، ماقبلش کسره باشد مانند موعاد که می شود میعاد.

ب: در جایی که حرف یاء ساکن، ماقبلش ضمه باشد یاء به واو تبدیل می شود مانند یُسْر که می شود یوسر.

ج: حرف عله متحرک ماقبل مفتوح، قلب به الف می شود مانند قَوْل که می شود قال و بَيْع که می شود باع.

۲ - اعلال به حذف:

الف - حذف حرف عله: در موقع التقاء ساکنین در جاییکه دو حرف ساکن که یکی از آنها حرف عله باشد در کنار یکدیگر باشند، حرف عله حذف می شود مثلا در تَقُولُ اگر لام در موقع ساختن امر ساکن شود تَقُولُ می شود که التقاء ساکنین می شود بین واو و لام در این صورت حرف عله که واو است باید حذف شود که می شود تَقُلْ (که سبب حذف تاء مضارع می شود قُل).

ب - حذف حرکت: ضمه و کسره گاه از واو و یاء حذف می شود و آن در صورتی است که واو مضموم ما قبل مضموم و یاء مضموم ما قبل مکسور در آخر کلمه قرار گیرند؛ درینصورت حرکتشان میافتد مانند:

يَدْعُوْهُ يَدْعُو، يَرْمِيْهِ يَرْمِي

۳ - نقل حرکت :

الف - واو و ياء متحرک اگر عين الفعل کلمه واقع شوند و ما قبلشان حرف صحيح ساکن باشد حرکتشان به ما قبل داده می شود مانند : يَقُولُ ← يَقُولُ . يَبِيْعُ ← يَبِيْعُ . وَيَخُوْفُ ← يَخُوْفُ .

ب - واو و ياء مضموم یا مکسور اگر در اثناء کلمه واقع شوند و ما قبلشان حرف صحيح و متحرک باشد پس از سلب حرکت ، حرکتشان به قبل داده می شود. مانند : قَوْلٌ ← قَوْلٌ وَ بَيْعٌ ← بَيْعٌ .
قواعد در مهموزها :

۱ - اگر دو همزه در کنار هم قرار گیرند و اولی متحرک و دومی ساکن باشد ، اگر اولی مفتوح است قلب به الف می شود مثل اَأْمَنُ ← آمَن و اگر مضموم است قلب به واو می گردد مثل اُوْمِنُ ← اُومِن و اگر مکسور است قلب به ياء می شود مانند اُتْمَانُ ← ايمان .

قواعد در مضاعف

ادغام

ادغام در کلمات مضاعف به سه قسم است .

۱ - ادغام واجب ۲ - ادغام ممتنع ۳ - ادغام جایز

۱ - ادغام واجب :

در دو صورت واجب است که دو کلمه همجنس در یکدیگر داخل شوند .

مورد اول : اگر دو حرف تکراری ، هر دو متحرک بودند و ما قبلشان ساکن نبود مانند مَدَدٌ مَدَدٌ قاعده اینست که باید حرف اول ساکن شود و سپس در حرف دوم ادغام گردد مانند مَدَدٌ ← مَدَدٌ ← مَدَدٌ .

مورد دوم : اگر دو حرف متحرک بودند و ما قبلشان ساکن بود مانند يَمْدُدٌ در این حالت حرکت حرف اول به حرف ساکن ما قبل داده می شود و سپس ادغام صورت می گیرد مانند يَمْدُدٌ يَمْدُدٌ يَمْدُدٌ .

۲ - ادغام ممتنع و ادغام جایز :

در یک کلمه مضاعف اگر حرف دوم تکراری (ساکن) بود و سکون آن بخاطر ضمیری باشد که بعد از آن آمده مانند مَدَدْتُ مَدَدْتُ ادغام ممتنع است یعنی هرگز ادغام صورت نخواهد گرفت . ولی اگر ضمیری بدنبال نداشت مانند لَمْ يَمْدُدْ به هر دو صورت (با ادغام و بی ادغام) خوانده می شود . لَمْ يَمْدُدْ لَمْ يَمْدُدْ

تصرف افعال مهموز و مضاعف

ماضی معلوم	مضارع معلوم	امر معلوم	ماضی مجهول	مضارع مجهول	امر مجهول	اسم فاعل
أَكَلْتُ	يَأْكُلُ	يَأْكُلْ	أَكَلَتْ	يَأْكُلْنَ	يَأْكُلْنَ	أَكَلْتِ
أَكَلْنَا	يَأْكُلَانِ	يَأْكُلَا	أَكَلْتُمَا	يَأْكُلَانِ	يَأْكُلَا	أَكَلْتُمَا
أَكَلُوا	يَأْكُلُونَ	يَأْكُلُوا	أَكَلُوا	يَأْكُلُونَ	يَأْكُلُوا	أَكَلُوا
أَكَلْتِ	تَأْكُلِ	تَأْكُلِي	أَكَلْتِ	تَأْكُلْنَ	تَأْكُلْنَ	أَكَلْتِ
أَكَلْنَا	تَأْكُلَانِ	تَأْكُلَا	أَكَلْنَا	تَأْكُلَانِ	تَأْكُلَا	أَكَلْنَا
أَكَلْتُمْ	تَأْكُلُونَ	تَأْكُلُوا	أَكَلْتُمْ	تَأْكُلُونَ	تَأْكُلُوا	أَكَلْتُمْ
أَكَلُوا	يَأْكُلُونَ	يَأْكُلُوا	أَكَلُوا	يَأْكُلُونَ	يَأْكُلُوا	أَكَلُوا

اسم فاعل:	وَأَعِدُّوا	وَأَعِدُّوا	وَأَعِدُّوا	وَأَعِدُّوا	وَأَعِدُّوا	وَأَعِدُّوا
اسم مفعول:	مُوعِدَاتٍ	مُوعِدَاتٍ	مُوعِدَاتٍ	مُوعِدَاتٍ	مُوعِدَاتٍ	مُوعِدَاتٍ

لِيَعِدَّنَا	لِيَعِدَّنَا	لِيَعِدَّنَا	لِيَعِدَّنَا	لِيَعِدَّنَا	لِيَعِدَّنَا	لِيَعِدَّنَا
عِدَّنَا	عِدَّنَا	عِدَّنَا	عِدَّنَا	عِدَّنَا	عِدَّنَا	عِدَّنَا
		لِنَعِدَّنَا	لِنَعِدَّنَا	لِنَعِدَّنَا	لِنَعِدَّنَا	لِنَعِدَّنَا

مثال يابى (باب فَعَلَ يَفْعُلُ) يَسْرُ - يَسْرِي

يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ
يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ
		يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ

يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ
يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ
		يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ

اسم فاعل:	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ	يَسْرَتَانِ
اسم مفعول:	مَيْسُورَاتٍ	مَيْسُورَاتٍ	مَيْسُورَاتٍ	مَيْسُورَاتٍ	مَيْسُورَاتٍ	مَيْسُورَاتٍ

لِيَسْرَتَنَا	لِيَسْرَتَنَا	لِيَسْرَتَنَا	لِيَسْرَتَنَا	لِيَسْرَتَنَا	لِيَسْرَتَنَا	لِيَسْرَتَنَا
أَسْرَتَنَا	أَسْرَتَنَا	أَسْرَتَنَا	أَسْرَتَنَا	أَسْرَتَنَا	أَسْرَتَنَا	أَسْرَتَنَا
		لِنَسْرَتَنَا	لِنَسْرَتَنَا	لِنَسْرَتَنَا	لِنَسْرَتَنَا	لِنَسْرَتَنَا

معتل الفاء (مثال)

۱. در مضارع مثال واوی بر وزن یفعل واو حذف می شود مانند یُوْعِدُ که می شود یَعِدُ همچنین در مصدر آن مثل عِدَّة.

۲- در فعل امر نیز چون در مضارع واو حذف شده قاعدتا در آن فعل هم واو محذوف است و در نتیجه چون ابتدا به ساکن می شود احتیاجی به همزه نیست بنابراین امر تَعِدُ می شود عِدُ.

تمرین ۱

افعال زیر را در ماضی، مضارع، اسم فاعل و اسم مفعول و امر و نهی مطابق نمونه تصریف شده تصریف کنید.

ورد - یقن - وضع

تمرین ۲

جدولی مطابق جدول زیر ترسیم نموده و افعال زیر را تشخیص داده مانند نمونه حل شده در جدول بنویسید.

تَسْمِعُ - جَدِي - اَوْسَمُوا - صَعُوا - لَا تَدْعُنْ - لَا تَعْطِي - تَوْسَمُونَ - لَتَصِفُ - ايسِرِي - يَسْرُنَا.

فعل مثال صیغه فعل زمان فعل باب فعل نوع مثال ریشه فعل مصدر همردیف ۱ همردیف ۲
أَضَعُ ۱۳ مضارع فَعَلَ يَفْعَلُ واوی وضع وضع وَضَعَتْ وَضَعْتُ لَأَضَعُ

تمرین ۳

افعال منطبق با شماره های موجود در جدول زیر را تشخیص دهید.

ریشه فعل	ماضی	مضارع	امر	نهی	جهد
ورد	۶- وَرَدْنَ	۱۰- تَرْدِينَ	۸- رِدَا	۷- لَا تَرِدْ	۶- لَمْ يَرِدْنَ
وجد	۹	۶	۱۲	۱۴	۳
یسر	۱۲	۱۰	۱۰	۷	۱۴
وسم	۱۳	۱۲	۶	۱۰	۱۲
وصف	۱۴	۱۱	۸	۱۲	۵

هفته هفتم

معتل الفعل یا اجوف

اجوف در ماضی در دو مرحله اعلال می شود. الف: در تمام صیغه ها ب: از صیغه ششم به بعد.

الف: تمام صیغه ها

در تمام چهارده صیغه ماضی حرف علة قلب به الف می شود. قَوْلَ - قَالَ و بَيْعَ - بَاعَ

ب: از صیغه ششم به بعد

از صیغه ششم به بعد حرف عله به التقای ساکنین حذف می شود. **قَالَ** ← **قُلْنِ** ← **قُلْنِ**
 تذکر: از صیغه ششم به بعد حرکت قاء الفعل بستگی به عین الفعل مضارع دارد، اگر مضموم باشد مضموم
 و اگر نه مکسور است.

قال يقول (فَعَلْ يَقْعُلْ) قُلْنِ
 باع يبيع (فَعَلْ يَقْعَا) يِعْنِ
 خاف يخاف (فَعَلْ يَقْعُلْ) خِفْنِ

اجوف در مضارع : اجوف در مضارع در دو مرحله اعلال می شود.

الف : در تمام صیغه ها

ب : در دو جمع مونث

الف : در تمام صیغه ها : در هر سه باب حرکت حرف عله به ما قبل داده می شود و در باب سوم حرف عله
 قلب به الف می شود، بنابراین در تمام صیغه ها در باب اول عین الفعل واو ساکن است و در باب دوم پای
 ساکن، و در باب سوم الف است. مثل **يَقُولُ** و **يَبِيعُ** و **يَخَافُ**.

ب : در دو جمع مونث : در دو جمع مونث حرف عله (واو، یاء، الف) به التقاء ساکنین حذف می شود.

مانند **يَقُولُنَّ** ← **يَقُلْنَ** ← **يَبِيعُنَّ** ← **يَبِيعْنَ** ← **يَخَافُنَّ** ← **يَخَفْنَ**

«تصرف اجوف»

اجوف واوی (باب فَعَلْ يَقْعُلْ) قَوْلٌ يَقُولُ

قَالَ	قَالَا	قَالَتْ	—	قَالُوا	قَالَا	قَالَ	ماضي:
قُلْتُمْ	قُلْتُمَا	قُلْتِ		قُلْتُمْ	قُلْتُمَا	قُلْتِ	
قُلْنَا	قُلْنَا	قُلْنَا		قُلْنَا	قُلْنَا	قُلْنَا	
يَقُولُونَ	يَقُولَانِ	تَقُولُ		يَقُولُونَ	يَقُولَانِ	تَقُولُ	مضارع:
تَقُولُونَ	تَقُولَانِ	تَقُولِينَ		تَقُولُونَ	تَقُولَانِ	تَقُولِينَ	
أَقُولُ	أَقُولُ	أَقُولُ		أَقُولُ	أَقُولُ	أَقُولُ	
قَائِلُونَ	قَائِلَانِ	قَائِلَةٌ		قَائِلُونَ	قَائِلَانِ	قَائِلَةٌ	اسم فاعل:
مَقُولُونَ	مَقُولَانِ	مَقُولَةٌ		مَقُولُونَ	مَقُولَانِ	مَقُولَةٌ	اسم مفعول:
لِيَقُولُوا	لِيَقُولَا	لِيَقُولِ		لِيَقُولُوا	لِيَقُولَا	لِيَقُولِ	امر:
قُولُوا	قُولُوا	قُولِي		قُولُوا	قُولُوا	قُولِي	
لَا قَوْلَ	لَا قَوْلَ	لَا قَوْلَ		لَا قَوْلَ	لَا قَوْلَ	لَا قَوْلَ	

تمرین ۱

افعال زیر را در ماضی، مضارع، امر، نهی، جهد، اسم فاعل و مفعول مانند جدول صحیح قبل تصریف نمایید.

قال یقول - باع بیع - خاف یخاف - صام یصوم - صار یصیر - شاء یشاء .

تمرین ۲

جدولی مانند جدول زیر ترسیم نموده و مطابق نمونه حل شده جدول را با افعال زیر تکمیل نمایید.

أَطْبِرُ - أَسِيرُ - أَكُونُ - طَافَ - خَالَتْ - يَصُومُونَ - طَالَتْ - أَنْوَحَ - أَصْبِحُ - أَقَوْمُ - خِفْنَا - طَبِرُوا - فَاحِنًا - نَادُوا - زِدْتَ - عُوذًا - لَا تَخَافِي - خَافًا (دو مورد) - يَعْذَنُ - لَمْ يَجَلْ .

فعل اجوف	صیغه فعل	زمان فعل	باب فعل	نوع اجوف	ریشه فعل	همردیف ۱	همردیف ۲
قُلْتُمْ	۹	ماضی	فَعْلٌ يَفْعَلُ	واوی	قول	تَقُولُونَ	قُولُوا

تمرین ۳

افعال منطبق با شماره های موجود در جدول زیر را تشخیص داده جدول را تکمیل نمایید مانند نمونه حل شده.

ریشه فعل	باب فعل	ماضی	مضارع	اسم فاعل	اسم مفعول	امر	نهی	جهد
ص ی ح	فَعْلٌ يَفْعَلُ	۳ صَا حُوا	۶ يَصِحُّ	۵ صَائِحَتَانِ	۳ مَصِيحُونَ	۹ صِيحُوا	۷ لَا تَصِحَّ	۱۰ لَمْ تَصِحَّ
ز ی د	فعل یفعل	۱۴	۶	۱	۵	۱	۷	۳
ت و ب	فعل یفعل	۷	۱۰	۲	۲	۲	۱۳	۱۳
ع و ذ	فعل یفعل	۵	۱۲	۳	۱	۳	۱۴	۱۰
ق و م	فعل یفعل	۸	۵	۴	۳	۱۲	۱۰	۵
ط ی ر	فعل یفعل	۴	۱۰	۵	۶	۳	۹	۲
خ و ف	فعل یفعل	۲	۱۳	۵	۱۲	۶	۱	۷
ه و ب	فعل یفعل	۶	۱۲	۷	۳	۴	۵	۲

هفته دهم

معتل اللام (ناقص)

در فعل ماضی، افعال ناقص در فعل ماضی کلا به دو شکل و هیات تصریف و اعلال می شوند.

شکل اول: رَمِيَ رَمِيًا رَمَوْا - رَمَتْ رَمْنَا رَمِينٌ - رَمَيْتَ رَمَيْتُمَا رَمَيْتُمْ - ...

شکل دوم: رَضِيَ رَضِيًا رَضُوا - رَضِيَتْ رَضِيَّتًا رَضِينَ - رَضِيَتْ رَضِيَّتًا رَضِيَّتُمْ - ...
 همانطور که ملاحظه می شود در شکل اول صیغه (۵،۴،۳،۱) اعلال دارد. صیغه ۱ اعلال به قلب و در بقیه علاوه بر اعلال به قلب اعلال به حذف هم (به جهت التقاء ساکنین) دارد

رَمَى - رَمَى، رَمَيْتُمْ - رَمَيْتُمْ، رَمَوْا - رَمَوْا

و در شکل دوم فقط در صیغه سوم یعنی جمع مذکر غائب اعلال به نقل و حذف دارد.

رَضِيُوا - رَضِيُوا، رَضُوا.

شکل اول شامل افعال ناقص بر وزن فَعَلَ است.

شکل دوم شامل افعال ناقص بر وزن فَعِلَ و فَعَلَّ است.

در فعل مضارع: فعل ناقص در فعل مضارع فقط در صیغه های مفرد و دو جمع مذکر و مفرد مونث حاضر اعلال دارد.

الف - در مفردها: در مفردها اگر ناقص مفتوح العين باشد به صورت الف مقصور و اگر مکسور العين باشد به صورت یاء و اگر مضموم العين باشد به صورت واو نوشته می شود يَرْضِيْ - يَرْضِيْ، يَرْمِيْ - يَرْمِيْ، يَدْعُوْ - يَدْعُوْ

ب - در دو جمع مذکر: در دو جمع مذکر، در هر شکل این سه حرف (واو و یا و الف) به التقای ساکنین حذف می شود. يَرْضَوْنَ و يَرْمَوْنَ و يَدْعَوْنَ

ج - در مفرد مونث حاضر: در این صیغه نیز به همین صورت این حروف حذف می شود. تَرْضِيْنَ، تَرْمِيْنَ، تَدْعِيْنَ.

در امر غائب و حاضر ثفاوتی که فعل ناقص با فعلهای دیگر در صیغه امر دارد در مفردها ظاهر می شود زیرا در فعل ناقص جزم صیغه های مفرد به سکون نیست بلکه به حذف حرف آخر است. مانند تَدْعُوْا - ادْعُ، تَرْمِيْ - اَرْمِ، تَرْضِيْ - اَرْضِ.

«تصريف ناقص»

ناقص واوی (باب فَعَلَ يَفْعَلُ) دَعَوْ يَدْعُوْ

دَعَا	دَعَا	دَعَا	—	دَعَا	دَعَا	دَعَا
دَعَوْتَ	دَعَوْتُمْ	دَعَوْتُمْ		دَعَوْتُمْ	دَعَوْتُمْ	دَعَوْتُمْ
دَعَوْتُ	دَعَوْتُمْ	دَعَوْتُمْ		دَعَوْتُمْ	دَعَوْتُمْ	دَعَوْتُمْ

ماضي:

يَدْعُوْ	يَدْعُوْنَ	يَدْعُوْنَ		يَدْعُوْنَ	يَدْعُوْنَ	يَدْعُوْنَ
تَدْعُوْ	تَدْعُوْنَ	تَدْعُوْنَ		تَدْعُوْنَ	تَدْعُوْنَ	تَدْعُوْنَ
تَدْعُوْ	تَدْعُوْنَ	تَدْعُوْنَ		تَدْعُوْنَ	تَدْعُوْنَ	تَدْعُوْنَ

مضارع:

دَاعِيَاتُ	دَاعِيَتَانِ	دَاعِيَةٌ	دَاعُونَ	دَاعِيَانِ	دَاعٍ	اسم فاعل:
مَدْعَوَاتُ	مَدْعَوَاتَانِ	مَدْعَوَةٌ	مَدْعُونَ	مَدْعَوَانِ	مَدْعُوٌّ	اسم مفعول:
لِيَدْعُونَ	لِيَتَدْعُوا	لِتَدْعُ	لِيَدْعُوا	لِيَدْعُوا	لِيَدْعُ	امر:
أَدْعُونَ	أَدْعُوا	أَدْعِي	أَدْعُوا	أَدْعُوا	أَدْعُ	
		لَتَدْعُ	لَأَدْعُ			

ناقص يايى (باب فَعَلَ يَفْعَلُ) رَمَى يَرْمِي

رَمِينُ	رَمَتَانِ	رَمَتْ	—	رَمُوا	رَمِيَانِ	رَمَى	ماضى:
رَمِيَتَانِ	رَمِيَتَا	رَمِيَتْ		رَمِيَتُمْ	رَمِيَتْنَا	رَمِيَتْ	
يُرْمِينُ	يُرْمِيَانِ	يُرْمِي		يُرْمُونَ	يُرْمِيَانِ	يُرْمِي	مضارع:
يُرْمِيَتَانِ	يُرْمِيَتَا	يُرْمِيَانِ		يُرْمِيَتُمْ	يُرْمِيَتْنَا	يُرْمِيَانِ	
رَامِيَاتُ	رَامِيَتَانِ	رَامِيَةٌ		رَامُونَ	رَامِيَانِ	رَامَ	اسم فاعل:
رَامِيَاتُ	رَامِيَتَانِ	رَامِيَةٌ		رَامِيُونَ	رَامِيَانِ	رَامِيَتْ	
لِيُرْمِينُ	لِيُرْمِيَانِ	لِيُرْمِي		لِيُرْمُوا	لِيُرْمِيَانِ	لِيُرْمِي	امر:
أُرْمِيَانِ	أُرْمِيَانِ	أُرْمِي		أُرْمُوا	أُرْمِيَانِ	أُرْمِي	
		لِيُرْمِي		لَأُرْمِي			

ناقص واوى (باب فَعَلَ يَفْعَلُ) رَضِيَ يَرْضَى

رَضِينُ	رَضِيَتَانِ	رَضِيَتْ	—	رَضُوا	رَضِيَانِ	رَضَى	ماضى:
رَضِيَتَانِ	رَضِيَتَا	رَضِيَتْ		رَضِيَتُمْ	رَضِيَتْنَا	رَضِيَتْ	
رَضِيَتَانِ	رَضِيَتَا	رَضِيَتَانِ		رَضِيَتُمْ	رَضِيَتْنَا	رَضِيَتَانِ	
رَضِيَتَانِ	رَضِيَتَا	رَضِيَتَانِ		رَضِيَتُمْ	رَضِيَتْنَا	رَضِيَتَانِ	

يَرْضِي	يَرْضِيَانِ	يَرْضَوْنَ	يَرْضَوْنَ	يَرْضَوْنَ	يَرْضَوْنَ	مضارع:
تَرْضَى	تَرْضِيَانِ	تَرْضَيْنِ	تَرْضَيْنِ	تَرْضَيْنِ	تَرْضَيْنِ	
أَرْضِي	أَرْضِيَانِ	أَرْضِيَانِ	أَرْضِيَانِ	أَرْضِيَانِ	أَرْضِيَانِ	
راضٍ	راضِيَانِ	راضِيَةٌ	راضِيَةٌ	راضِيَةٌ	راضِيَةٌ	اسم فاعل:
مَرْضِيٌّ	مَرْضِيَانِ	مَرْضِيَّةٌ	مَرْضِيَّةٌ	مَرْضِيَّةٌ	مَرْضِيَّةٌ	اسم مفعول:
لِيَرْضَ	لِيَرْضِيَا	لِيَرْضُوا	لِيَرْضُوا	لِيَرْضُوا	لِيَرْضُوا	امر:
ارْضُ	ارْضِيَا	ارْضُوا	ارْضُوا	ارْضُوا	ارْضُوا	
		لنَرْضَ	لنَرْضَ	لنَرْضَ	لنَرْضَ	

ناقص واوى (باب فَعَلَ يَفْعُلُ) رَخُو يَرُخُو

رَخُو	رَخُوَانِ	رَخُوَانِ	رَخُوَانِ	رَخُوَانِ	رَخُوَانِ	ماضى:
رَخَوْتُ	رَخَوْتَانِ	رَخَوْتَانِ	رَخَوْتَانِ	رَخَوْتَانِ	رَخَوْتَانِ	
رَخَوْنَا	رَخَوْنَا	رَخَوْنَا	رَخَوْنَا	رَخَوْنَا	رَخَوْنَا	
رَخُو	رَخُوَانِ	رَخُوَانِ	رَخُوَانِ	رَخُوَانِ	رَخُوَانِ	مضارع:
تَرُخِي	تَرُخِيَانِ	تَرُخَيْنِ	تَرُخَيْنِ	تَرُخَيْنِ	تَرُخَيْنِ	
أَرُخِي	أَرُخِيَانِ	أَرُخِيَانِ	أَرُخِيَانِ	أَرُخِيَانِ	أَرُخِيَانِ	
راخٍ	راخِيَانِ	راخِيَةٌ	راخِيَةٌ	راخِيَةٌ	راخِيَةٌ	اسم فاعل:
مَرُخِيٌّ	مَرُخِيَانِ	مَرُخِيَّةٌ	مَرُخِيَّةٌ	مَرُخِيَّةٌ	مَرُخِيَّةٌ	اسم مفعول:
لِيَرُخَ	لِيَرُخِيَا	لِيَرُخُوا	لِيَرُخُوا	لِيَرُخُوا	لِيَرُخُوا	امر:
ارْخُ	ارْخِيَا	ارْخُوا	ارْخُوا	ارْخُوا	ارْخُوا	
		لنَرُخَ	لنَرُخَ	لنَرُخَ	لنَرُخَ	

تمرین ۱

افعال زیر را در ماضی، مضارع، امر، نهی، جهد، نفی، اسم فاعل و اسم مفعول مانند نمونه زیر تصریف نمایید.

تلا يتلوا - رَضِيَ يَرْضِي - نَهَى يَنْهَى - قَضَى يَقْضِي - رَجَا يَرْجُو - بَقِيَ يَبْقَى

تمرین ۲

جدولی مانند جدول زیر ترسیم نموده افعال زیر را تشخیص داده و مانند نمونه حل شده در جدول بنویسید.

لَبِثُوا - لَانْتَقَضِيَ - اُرْحِسْ - لَارْضُ - رَخُونٌ - تَرَعَيْنَ - تَدْعُونَ (دو مورد) - تَطْوِيَانِ - بَقِيْنَا - اِهْدِي - نَسِيْنَا - تَنْقَلِبْنَ - نَرْخُوا - لِنَرَضِي - اِمْسِيْنَ - لَانْتَسُونَ - اُرْجُوا - اِبْقِيَا - نَسُوا - لِنَدْنِ - تَلُوا - لَانْتَلُ - تَنْجِبْنَ - قَضُوا

فعل ناقص	صیغه فعل	زمان فعل	باب فعل	نوع ناقص	ریشه فعل	همردیف ۱	همردیف ۲
دعوتم	۱	مضارع	فعل یفعل	واوی	دع و	تدعون	ادعوا

تمرین ۳

افعال منطبق با شماره های موجود در جدول زیر را تشخیص داده آن را تکمیل نمایید.

ریشه فعل	باب فعل	ماضی	مضارع	اسم فاعل	اسم مفعول	امر	نهی	نفی
تلا	فَعْلٌ يَفْعَلُ	تَلَوْتُ	يَتْلُونَ	تَالُونَ	مُتْلَوْهُ	اُتْلُوا	لَا تُتْلُوا	لَا تُتْلُونَ
نهی	فعل یفعل	۱۴	۳	۱	۱	۷	۲	۱۴
رضی	فعل یفعل	۸	۵	۲	۲	۱۰	۱	۵
بقی	فعل یفعل	۷	۶	۶	۳	۲	۲	۶
قضی	فعل یفعل	۲	۱۰	۴	۶	۶	۳	۶
نسی	فعل یفعل	۶	۱۲	۵	۱	۱۰	۱۰	۱۰
مشی	فعل یفعل	۴	۱۳	۱	۳	۱۲	۶	۱۳
نجی	فعل یفعل	۳	۱۱	۶	۵	۱۴	۱۳	۱۴
رجو	فعل یفعل	۱	۶	۵	۴	۱۳	۱۴	۱
مضی	فعل یفعل	۱۱	۴	۳	۲	۱۱	۱۲	۲
دنی	فعل یفعل	۹	۱۲	۲	۲	۸	۱۰	۳
رخو	فعل یفعل	۵	۶	۱	۱	۱	۷	۴

هفته یازدهم

جامد و مشتق

برنامه مطالعه: صفحات ۹۸ تا ۱۱۷ کتاب درسی.

روش مطالعه: در این هفته مشکلی در مطالعه و تمرینات دروس نخواهید داشت فقط چند مورد نیاز به تذکر

دارد که در ذیل آمده است .

۱- در تشخیص بین اسم فاعل و صفت مشبهه باید توجه داشت که یک اسم می تواند از جهتی اسم فاعل باشد و از جهتی صفت مشبهه و ملاک آن همان مفهومی است که در کتاب ذکر شده است یعنی اگر دلالت بر امر ثابت کند صفت مشبهه است ولی اگر دلالت بر امری حادث و متجدد کند اسم فاعل است . بعضی از اسماء هستند که به اعتبار یک مفهوم دلالت بر حدوث دارند و به اعتبار مفهوم دیگر دلالت بر ثبات . در اینگونه موارد در موقع حل تمرین باید توضیح داد که فی المثل اگر به این مفهوم باشد (مفهوم حدوث داشته باشد) اسم فاعل و اگر به آن مفهوم (مفهوم ثبوتی داشته باشد) صفت مشبهه است .

۲- تشخیص بین صفت مشبهه و صیغه مبالغه : در اوزان مشترک بین صفت مشبهه و صیغه مبالغه اگر بتوان از آن اسم فاعل بنا کرد آن اسم صیغه مبالغه است مثل علیم که اسم فاعل آن (عالم) به کار رفته و الا صفت مشبهه است .

تمرین ۱

از ریشه های زیر صفت مشبهه بنا کنید و در کلمات مشخص شده صورت مونث آنها را نیز بنویسید .

عَزَّ - جَبْنَ - طُول - بِيَاض - جُلُوس - عُلُو - نَدَامَت - جِهَالَت - دُنُو - رِضَا - سُكْر - غَضَب - عَوْر - مَجْد
غِيث - شَرْف - كَرَم - سَوَاد - قَلَاعَة - شَفَقَة - وَبَل - حُلُود - حُسْن - ثِقَة - فَنَاء - قُرْب - جَوْدَة .

تمرین ۲

اسماء فاعل و مفعول و صفت مشبهه را در بین کلمات زیر به تفکیک بنویسید .

صَالِح - مُؤْمِن - غَاو - بِالْغَة - نَافِع - مَاجِد - مَحْبُوب - مُرَقَّه - جَالِس - دَانِي - بَاطِل - قَاهِر - غَالِب -
مُنَزَّه - فَايْز - بَاقِي - دَائِم - مُتَعَالِي - مُرَبِّع - مُعْتَدِل - عَلِي - مُنْصُور - ظَاهِر - مُسْتَغْنِي - مُعِين - مُنِير -
مُنْقَطِع - مُقْتَدِر .

تمرین ۳

صیغه مبالغه اسماء زیر را بنویسید

صَنِيد - قَهْر - سَتْر - غُفْرَان - سَمْع - حِفْظ - حَقْد - عِلْم - نَطَق - نَقْل - رَحْم - ظَلَم - صِدْق - فَضْل -
كَثْرَة - قُدْس - جَبْر - سَكُون .

تمرین ۴

از مصادر زیر اسم زمان و مکان بسازید

قَرَار - نَظَر - سُجُود - طُلُوع - اِقْبَال - اِجْتِمَاع - صُدُور - عِلْم - حَمَل - قِيَام - اِسْتِقْرَار - اِنْقِلَاب -
اِنْتِخَاج - اِنْتِخَاج

تمرین ۵

از ریشه های زیر اسم آلت بسازید

شرب - شکو - دُویِه - فُتْح - عُرُوج - نَشْر - عُبُور - ریح - دَفْع - سَمْع - رَقِي - شُغْل - نَدْف - سِرَّ - وَزْن - کینل

تمرین ۶

مونت اسماء زیر رار بنویسید

اَکْبَر - سُرْعَان - اَسْوَد - عَاقِل - مَدْعُو - مَبْسُور - اِبْن - مَرَّة - اَحْمَد - بَاغ - مَهْدِي -

تمرین ۷

از ریشه های زیر اسم تفضیل بسازید

تَقْوَى - کَرَم - حَسَن - فَضِيلَت - جُلُو - وَعَى - عَلُو - وَسْعَةٌ - دُنُو - سَلَامَه - عِلْم - بِيَاض - حُسْب - حَفَاء - اَعْرَاض - رَحْمَةٌ - اِمْتِيَاز - سَوَاد .

تمرین ۸

از بین اسماء داده شده نوع مشتق را تعیین کنید

كُضِبَ - مَبْرَم - خَيْر - فِطْن - بَرِيء - مَتَحَيَّر - مُضِيء - فَكِيم - اِتْقَان - اِعَانَه - بَاقِي - مُنْتَهَى - قَبِيْم - مُنْتَاز
مُقَرَّب - مُتَعَال - اَحْلَى - تَجْرِيْد - مُشْرِق - مُنْعَتَم - اَسْنَى - تَوَاضَع - مُسْكِن - جَمِيْل - اَوَّل - اَخِر -
وَثِيْق - مُسْتَقْرَب - رَفِيْع - مَنصُور - بَطْحَاء - اَعْرَاض - اِيْمَان - مَدْحَر - مَعْدِن - اِقْتِصَاد - مُبَايِنَه - صَالِحَه
سَلِيْم - وَبِيْل - اَوْعَى - نَافِع - مُنْعِم - مَعْدَب - مَعْرِفَةٌ - مَلْبَس - غِنَى - اِطْفَاء - مُعِين - مُذْنِب - جَيِّد -
اَعْلَى - مَأْمُون - غَائِب - عَالِي - رَاضِي - مَسْقَةٌ - اِسْتَوَاء - مُشْفِق - اَنِيْس - مُؤْمِن - مُسَلِم - مُكَارِم

تمرین ۹

تمرین شماره ۷ ص ۱۱۷ کتاب درسی را انجام دهید .

هفته دوازدهم

ضمائرها

برنامه مطالعه : صفحات ۱۲۱ تا ۱۲۶ کتاب درسی به انضمام یک صفحه ضمیمه مربوط به

جدول ضمائرها فعل ماضی و مضارع

صیغه شماره حروف اصلی فعل علامت تانیث ضمایر فاعلی

ضمایر فاعلی	علامت تانیث	حروف اصلی فعل	شماره	صیغه
هو مستتر	-	ن ص ر	۱	مفرد
ا	-	ن ص ر	۲	مثنی
وا	-	ن ص ر	۳	جمع
غائب				
هی مستتر	ت	ن ص ر	۴	مفرد
ا	ن	ن ص ر	۵	مؤنث مثنی
ن	-	ن ص ر	۶	جمع
مفرد				
تا	-	ن ص ر	۷	مفرد
تا	-	ن ص ر	۸	مثنی
نعم	-	ن ص ر	۹	جمع
مخاطب				
ت	-	ن ص ر	۱۰	مفرد
تعا	-	ن ص ر	۱۱	مؤنث مثنی
تن	-	ن ص ر	۱۲	جمع
ت	-	ن ص ر	۱۳	واحد
تا	-	ن ص ر	۱۴	مع الغیر

صیغه	شماره حرف مضارعه	حروف اصلی فعل	ضمائر	علامت
			فاعلی	رفع
مفرد	۱	ن ص ر	هو مستر	ضمه
مذکر مثنی	۲	ن ص ر	ا	ن
جمع	۳	ن ص ر	و	ن
غائب				
مفرد	۴	ن ص ر	هی مستر	ضمه
مؤنث مثنی	۵	ن ص ر	ا	ن
جمع	۶	ن ص ر	ن	-
مخاطب				
مفرد	۷	ن ص ر	انت مستر	ضمه
مذکر مثنی	۸	ن ص ر	ا	ن
جمع	۹	ن ص ر	و	ن
مخاطب				
مفرد	۱۰	ن ص ر	پ	ن
مؤنث مثنی	۱۱	ن ص ر	ا	ن
جمع	۱۲	ن ص ر	ن	-
متکلم	۱۳	ن ص ر	أنا مستر	ضمه
مع الغير	۱۴	ن ص ر	نحن مستر	ضمه

تمرین ۱

افعال زیر را از جهت تشخیص (ضمیر، علامت، حرف زائد) تجزیه نمایید.

۱- کَتَبَ، كَتَبْتَ، كَتَبْنَا، كَتَبُوا - كَتَبِينَ.

۲- يَكْتُبُهُ، يَكْتُبَانِ، يَكْتُبِينَ، نَكْتُبِينَ، نَكْتُبَانِ، نَكْتُبُونَ، اَكْتُبُ

تمرین ۲

از الواح و متون درسی صفحات ۱ و ۲ ضمایر را تشخیص داده و مشخصات کامل آنها را مثل نمونه ذیل تعیین کنید

ه ضمیر متصل به هر سه قسم کلمه، مفرد مذکر غائب

ک ضمیر متصل به هر سه قسم کلمه، مفرد مذکر حاضر.

هفته سیزدهم

فاعل، نایب فاعل، مفعول به

برنامه مطالعه: صفحات ۱۶۴ تا ۱۶۹ (مبحث فاعل و نایب فاعل) صفحات ۱۸۲ و ۱۸۳ کتاب درسی (مبحث مفعول به)

روش مطالعه و ارزشیابی:

در این هفته شما با مباحث جدیدی آشنا خواهید شد. تا کنون دروس مورد مطالعه شما مربوط به ساختار کلمات و علم صرف بوده است که بجهت تنوع مطلب و پرهیز از تراکم مباحث یکنواخت که موجب خستگی و کسالت است. چند درس باقیمانده را به مباحث علم نحو اختصاص دادیم. مباحثی که در عین سادگی و جذابیت تا حدودی با مطالب خوانده شده ارتباط نزدیک دارد. در هر یک از این دروس دو جدول برای شما ترسیم شده که جدول اول برای نمونه و الگوی حل تمرینات و جدول دوم جهت استخراج متن تمرین از متنهای درسی می باشد.

(روش ترکیب) روش حل تمریناتی که مربوط به ترکیب است در کتاب درسی، مفصلاً با حل نمونه های زیاد، توضیح داده شده است، به همان روش برای حل تمرینات داده شده عمل نمایید.

اعراب گذاری متن

برای تمرین اعراب گذاری متن که به شما داده شده است در بعضی از موارد اعراب شده و در بعضی موارد جای اعراب خالی است. تمرین این قسمت به این صورت است که جاهای خالی را اعراب کرده و اعراب گذاری را کامل نمایید جهت ملاحظه و بررسی صحت و کامل بودن تمرین این قسمت متن با اعراب کامل در ذیل آمده که آنرا نمونه کار قرار دهید و بر طبق آن اعراب گذاری نمایید.

يَا قَوْمِ إِذَا عَرَبَتْ شَمْسُ جَمَالِي وَ سَتَرَتْ سَمَاءَ هَيْكَلِي لَا تَضْطَرُّوْا قَوْمُوا عَلَيَّ خِدْمَةَ أَمْرِي وَ أَرْتِفَاعَ كَلِمَتِي بَيْنَ الْعَالَمِينَ - اَنَا مَعَكُمْ فِي كُلِّ الْأَحْوَالِ وَ نَنْصُرُكُمْ بِالْحَقِّ إِنَّا كُنَّا قَادِرِينَ مَنْ عَرَفَنِي يَقُومُ عَلَيَّ خِدْمَتِي بِقِيَامِ لَا تَقْعَبُهُ جُنُودُ السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِينَ.

مواردی که خط کشی شده باید مورد توجه قرار دهید و مشابه آنرا به همین صورت انجام دهید. از جمله حرف ی که وقتی ما قبلش مکسور است به این صورت ی اعراب کنید. همچنین تشدید است که وقتی مکسور

است آنرا زیر حرف قرار دهید مثل بالحقن . مورد دیگر همزه وصل است که باید حرف کوچک (ص) بگذارید مثل و ارتفاع . از جمله حروف شمسی است که باید زوی لام هیچ حرکتی نباشد و بجای آن تشدید روی حرف بعد از لام بگذارید .

ارزشیابی این دروس به این صورت است که بر اساس همین جداول و تمریناتی که حل شده چند نمونه از آن انتخاب می شود و در آزمون مورد سوال قرار می گیرد و سوالات هم غالباً همان است که در این جداول نمونه های آن را ملاحظه نموده اید . یک جمله کوتاه هم جهت ترکیب داده می شود که در آزمون طبق نمونه حل شده در کتاب باید ترکیب نمایید . اعراب گذاری هم از متون درسی خواهد بود تا متونی که اعراب گذاری آنها در اثر تکرار و تمرین آشنایی کامل پیدا نموده اید به راحتی بتوانید اعراب گذاری نمایید .

تمرین ۱

از مآخذ داده شده در جدول افعال معلوم یا مجهول را استخراج و پس از تشخیص فاعل یا نائب فاعل آن اقسام آنها را در جدول مربوطه نوشته جدول را تکمیل نمایید .

فاعل معلوم				فاعل مجهول			
احوال فاعل		احوال نائب فاعل		احوال فاعل		احوال نائب فاعل	
اسم ظاهر	ضمیر بارز	ضمیر مستتر	مرجع ضمیر	اسم ظاهر	ضمیر بارز	ضمیر مستتر	مرجع ضمیر
یَسْعَدُ	ما	-	-	يُسْتَلَوْنَ	-	-	الذِّينَ

فاعل	متن	صفحه	سطر	فعل	متن	صفحه	سطر	فعل	متن	صفحه	سطر
يشهد	لوح سلطان	۹	۷	انطقنى	لوح سلطان	۹	۷	انطقنى	لوح سلطان	۹	۷
ماحملها	"	۹	۷	قلبتى	"	۹	۷	قلبتى	"	۹	۷
مادموت	"	۹	۸	لاتخف	"	۹	۸	لاتخف	"	۹	۸
ورد	"	۹	۸	ورد	"	۹	۸	ورد	"	۹	۸
يصدقنى	"	۹	۹	يحب	"	۱۰	۳	يحب	"	۱۰	۳
مامنعتهم	"	۹	۹	اراد	"	۱۰	۳	اراد	"	۱۰	۳
اتبموا	"	۹	۱۴	قال	"	۱۰	۸	قال	"	۱۰	۸
نستل	"	۹	۱۵	اضطربت	"	۱۰	۱۱	اضطربت	"	۱۰	۱۱
لايجمع	"	۹	۱۵	يسئلون	"	۱۰	۱۳	يسئلون	"	۱۰	۱۳
قضى	"	۹	۱۷	نزلت	"	۱۰	۲۲	نزلت	"	۱۰	۲۲
اقسك	"	۹	۱۹	انصبت	"	۱۰	۳۰	انصبت	"	۱۰	۳۰
اوكد	"	۹	۲۱	عدمت	"	۱	۱۶	عدمت	"	۱	۱۶
يقدم	"	۹	۲۱	يسمع	"	۱	۲۲	يسمع	"	۱	۲۲
يظهر	"	۹	۲۲		"				"		

تمرین ۲

در مآخذ داده شده در جدول ب فاعل و مفعول به را تشخیص داده و اگر مفعول به ضمیر است نوع آنرا تعیین کنید و اگر بیش از دو مفعول است آنها را بنویسید و به همین ترتیب جدول الف را پر کنید.

فعل	فاعل	مفعول به	مفعول به ضمیر				مرجع ضمیر	مفعول به بصورت جمله
			متصل	منفصل	مستتر	بارز		
فیت	ت	نفی	-	-	-	-	-	

شماره	فعل	متن	صفحه	سطر	شماره	فعل	متن	صفحه	سطر	شماره	فعل	متن	صفحه	سطر
۱	فدیت	لوح سلطان	۹	۷	۲۲	لاینگر	لوح سلطان	۱۰	۱۱	۲۳	فارس	زیارتنامه	۵	۲۸
۲	لارات	"	۹	۸	۲۳	لایجدون	"	۱۰	۱۳	۲۴	مارات	"	۵	۳۰
۳	امطرت	"	۹	۱۰	۲۴	اتخذ	"	۱۰	۱۶	۲۵	اتبوا	"	۵	۳۳
۴	لم یجد	"	۹	۱۲	۲۵	تلا	"	۱۰	۲۲	۲۶	ان یکشف	"	۵	۳۳
۵	اذکر	"	۹	۱۲	۲۶	قال	"	۱۰	۲۲	۲۷	فارجم	لوح صیام	۶	۱۱
۶	اخرجک	"	۹	۱۳	۲۷	سمع	"	۱۰	۲۴	۲۸	تری	"	۶	۱۲
۷	یسفکون	"	۹	۱۵	۲۸	تفق	"	۱۰	۲۶	۲۹	فاکتب	"	۶	۱۸
۸	یتبع	"	۹	۱۷	۲۹	ملکت	"	۱۰	۲۷	۵۰	تری	"	۶	۲۰
۹	یظهر	"	۹	۲۲	۳۰	اختر	"	۱۰	۲۷	۵۱	اقبل	"	۶	۲۲
۱۰	قرئت	"	۹	۲۵	۳۱	یعطی	"	۱۰	۲۸	۵۲	ابسط	مباحث اقا	۱۲	۱۵
۱۱	مادخلت	"	۹	۲۵	۳۲	احاط	"	۱۱	۵	۵۳	تقرر	"	۱۲	۱۷
۱۲	فاسئل	"	۹	۲۵	۳۳	لینبت	"	۱۱	۷	۵۴	قو	"	۱۲	۱۹
۱۳	انطقنی	"	۹	۲۸	۳۴	تیشرف	لوح احمد	۲	۲۴	۵۵	اسق	"	۱۲	۲۱
۱۴	علم	"	۹	۲۹	۳۵	یذکرکم	"	۲	۳۰	۵۶	اجعل	"	۱۲	۲۱
۱۵	یقول	"	۹	۳۰	۳۶	فلیتخذ	"	۳	۱	۵۷	وظئت	"	۱۲	۲۱
۱۶	اقصص	"	۹	۳۰	۳۷	لانتس	"	۳	۲					
۱۷	جملک	"	۱۰	۲	۳۸	ذکر	"	۳	۳					
۱۸	تری	"	۱۰	۶	۳۹	یسمرها	"	۳	۷					
۱۹	تضمه	"	۱۰	۶	۴۰	اشهدنا	"	۳	۸					
۲۰	قال	"	۱۰	۸	۴۱	فاحفظ	"	۳	۱۰					
۲۱	ماوجدت	"	۱۰	۹	۴۲	اقرا	"	۳	۱۰					

هفته چهاردهم

موضوع مورد مطالعه: مبتدا، خبر، نواسخ (افعال ناقصه، افعال مقاربه، حروف مشبه بالفعل)
منبع مورد مطالعه: کتاب صرف و نحو خوانساری از ص ۱۷۰ تا ۱۷۷

تمرین ۱

از مآخذ داده شده در جدول ذیل مبتدا و خبر را تشخیص داده بنویسید و اگر جمله است جمله را بنویسید. در صورتیکه در هر مآخذ پیش از یک مبتدا و خبر بنویسید می باشد همه آنها را بنویسید.

شماره متن	صفحه	سطر	شماره متن	صفحه	سطر	شماره متن	صفحه	سطر	شماره متن	صفحه	سطر
۱	لوح سلطان	۷	۱۶	لوح سلطان	۱۱	۳۲	۳۱	۶	۳۳	۳۲	۱۱
۲	۹	۱۲	۱۷	۱۱	۳۴	۳۲	۷	۳۴	۳۴	۱۱	۱۷
۳	۹	۱۵	۱۸	۱۱	۳۳	۳۴	۸	۷	۳۳	۳۴	۱۱
۴	۹	۲۲	۱۹	۱۲	۳۴	۳	۸	۷	۳۴	۳	۱۲
۵	۹	۲۶	۲۰	مناجات	۱	۳۵	۱۲	۷	۳۵	۱۳	۱
۶	۹	۲۶	۲۱	مناجات	۱	۳۶	۱۲	۷	۳۶	۱۵	۱
۷	۱۰	۳	۲۲	لوح صمیم	۶	۳۷	۱۲	۷	۳۷	۹	۶
۸	۱۰	۱۵	۲۳	۶	۳۸	۹	۱۲	۷	۳۸	۹	۶
۹	۱۰	۱۸	۲۴	زیارتنامه	۵	۳۹	۱۲	۷	۳۹	۱۹	۵
۱۰	۱۰	۲۳	۲۵	۵	۴۰	۲۶	۱۲	۷	۴۰	۲۶	۵
۱۱	۱۱	۱	۲۶	۵	۴۱	۳۰	۱۲	۷	۴۱	۳۰	۵
۱۲	۱۱	۷	۲۷	لوح عید	۴	۴۲	۱۸	۸	۴۲	۲۵	۴
۱۳	۱۱	۹	۲۸	۴	۴۳	۳۲	۱۸	۸	۴۳	۳۲	۴
۱۴	۱۱	۳۲	۲۹	۵	۴۴	۵	۲۰	۸	۴۴	۵	۵
۱۵	۱۱	۳۲	۳۰	کلمات مکتوبه	۶	۴۵	۲۲	۸	۴۵	۲۵	۶

تمرین ۲

از مآخذ داده شده در جدول ذیل ناسخهای موجود (حروف مشبه بالفعل - افعال ناقصه) را تعیین نموده و خبر آن را بنویسید. در صورتیکه خبر جمله یا شبه جمله است، آن را به صورت جمله یا شبه جمله بنویسید.

شماره متن	صفحه	سطر	شماره متن	صفحه	سطر	شماره متن	صفحه	سطر	شماره متن	صفحه	سطر
۱	۱	۱۱	۱۶	ان	۱۱	۳۱	۵	۳۱	کن	۳	۵
۲	۱	۱۲	۱۷	اتا	۱۷	۳۲	۵	۳۲	لاکن	۳	۶
۳	۱	۱۳	۱۸	اتا	۱۸	۳۳	۹	۳۳	ان	۳	۹
۴	۱	۲۳	۱۹	ان	۱۹	۳۴	۹	۳۴	ان	۳	۱۱
۵	۲	۲۶	۲۰	ان	۲۰	۳۵	۹	۳۵	کان	۳	۱۲
۶	۲	۲۷	۲۱	ان	۲۱	۳۶	۹	۳۶	کانوا	۳	۱۴
۷	۲	۲۹	۲۲	اتا	۲۲	۳۷	۹	۳۷	ان	۵	۲۴
۸	۳	۳	۲۳	یکون	۲۳	۳۸	۹	۳۸	کان	۵	۲۷
۹	۳	۳	۲۴	کن	۲۴	۳۹	۹	۳۹	ان	۵	۲۹

شماره متن	صفحه	سطر	ناسخ	شماره متن	صفحه	سطر	ناسخ	شماره متن	صفحه	سطر	ناسخ	شماره متن	صفحه	سطر	ناسخ
۱۰	لوح سلطان	۱۰	۲۹	کانوا	۲۵	لوح سلطان	۱۱	۱۸	انگ	۱۱	۱۱	۳۳	ان	۸	۳۳
۱۱	"	۱۱	۶	ان	۲۶	"	۱۱	۳۱	کان	۱۱	"	۵۵	کتاب مکتوبه	۶	۲۶
۱۲	"	۱۱	۹	ان	۲۷	"	۱۲	۳	انا	۱۲	"	۵۶	تکن	۶	۳۱
۱۳	"	۱۱	۱۱	اکون	۲۸	"	۱۲	۴	کان	۱۲	"	۵۷	تکون	۷	۱۰
۱۴	"	۱۱	۱۴	لیس	۲۹	"	۱۲	۸	کان	۱۲	"	۵۸	کان	۷	۲۶
۱۵	"	۱۱	۱۶	انی	۳۰	"	۱۲	۱۳	کان	۱۲	"	۵۹	دمت	۷	۲۸
												۶۰	تکون	۸	۱۵

هفته پانزدهم

موضوع مورد مطالعه : مفعول فیه ، مفعول له ، حال ، مضاف و مضاف الیه ، جار و مجرور
منابع مورد مطالعه : کتاب صرف و نحو خوانساری صفحه ۱۸۶ تا ۱۹۱ و ۲۱۰ تا ۲۱۷

تمرین ۱

در تمرین موجود در صفحه ۱۹۷ کتاب خوانساری و همچنین جملات ذیل حال ، مفعول فیه ، مفعول له ، مضاف و مضاف الیه و جار و مجرور را تشخیص داده و بنویسید .
الذین نبذوا ما عندهم رجاء ما عندک واحاطتهم البساء و الـضراء - و تنفق ما عندک ابتغاء لما عند الله - لا خیر فیما ملکتہ الیوم فسوف یملکہ غذا غیرک - لیس للعدم وجود تلقاء القدم هو القاهر فوق خلقه و الغالب علی بریته - لیس هذا من عندی بل من لدن عزیز علیم - سوف یستلون عما قالوا یومئذ لا یجدون لانفسهم حمیما - لتطلع بما کان الیوم فی حجاب النور مستورا - مرة کنت تحت سیوف الاعداء و مع کل ذلک امرت الناس بما امرت من لدن علیم حکیم - اتبعوا ما امروا به حبا لنفسک - کذلک هطلت من سماء عنایتی امطار مکرمتی فضلا من عندی .

تمرین ۲

متون زیر را در حد قواعد خوانده شده ترکیب نمایید یافتن مراجع ضمیر ضروری می باشد

- ۱- اعدلوا یا ایها الملوک بین الناس و کونوا مظاهر العدل فی الارض و هذا ینبغی لکم و یلیق لسانکم لو انتم من المنصفین ایاکم ان لا تظلموا علی الذینهم هاجروا الیکم و دخلوا فی ظلمکم اتقوا الله و کونوا من المتقین لا تطمئنوا بقدرتکم و عساکرکم و خزائنکم فاطمئنوا بالله بارئکم ثم استنصروا به فی امورکم .
- ۲- یا الهی و سیدی و مقصودی اراد عبدک ان ینام فی جوار رحمتک و یستریح فی ظل قباب فضلک مستغیا بحفظک و حراستک ای رب اسالک بعینک التي لا تنام ان تحفظ عینی عن النظر الی دونک ثم زد نورها لمشاهده آثارک و

النظر الى افق ظهورك انت الذى ضعفت كينونه القدره عند ظهورات قدرتك لا اله الا انت الغالب المختار
٣- اصبحت يا الهى بفضلك و اخرج من البيت متوكلا عليك و مفوضا امري اليك فانزل على من سماء رحمتك
بركة من عندك ثم ارجعنى الى البيت سالما كما اخرجتنى منه سالما لا اله الا انت الفرد الواحد العليم الحكيم .

تمرين ٣

اعراب متون زير را كامل كنيد

١- هو السامع المجيب

يا الهى اصبحت فى جوارك و الذى استجارك يبنى ان يكون فى كهف حمايتك و حصن حمايتك اى رب
نور باطنى بانوار فجر ظهورك كما نورت ظاهرى بنور صباح عطائك

٢- هو الله

رب و رجاى لك الشكر على هذه النعماء و لك الحمد على هذه الموائد و الالاء رب رب اعرج بنا الى ملكوتك
و اجلسنا على موائد لاهوتك و اطعمنا من مائده لقائك و ادركنا بحلاوه مشاهدته جمالك ان هذا منتهى المنى و
المنحه الكبرى و العطيّة العظمى رب رب يسر لنا هذا انك انت الكريم الوهاب و انك انت المعطى العزيز
الرحيم ع

٣- هو الشافى الكافى المعين

فسبحانك اللهم يا الهى اسالك باسمك الذى به ارفعت اعلام هدايتك و اشرفت انوار عنايتك و اظهرت سلطان
ربوبيتك و به ظهر مصباح اسمائك فى مشكاه صفاتك و به طلع هيكل التوحيد و مظهر التجريد و به رفع مناهج الهدايه
و ظهر سبل الاراده و به تزلزلت اركان الضلاله و انهدمت آثار الشقاوه و به تفجرت ينابيع الحكمه و تنزلت مائده السمائيه
و به حفظت عبادك و نزلت شفائك و به ظهرت مرحمتك على عبادك و مغفرتك بين خلقك بان تحفظ الذى توسل
اليك و رجع عليك و تمسك برحمتك و تشبث بذيل عطوفتك ثم انزل عليه شفاء من عندك و سلامه من لدنك و صبوا
من جانبك و سکونا من حضرتك اذ انك انت الشافى الحافظ الناصر القادر المقدر العزيز العليم

نمونه ترجمه عربی به فارسی لوح مبارک سلطان

هَلْ يَقْدِرُ أَحَدٌ أَنْ يَتَّكُمَ مِنْ بَلْقَاءِ نَفْسِهِ
بِمَا يَعْتَرِضُ عَلَيْهِ الْعِبَادُ مِنْ كُلِّ وَضِيعٍ وَ شَرِيفٍ

آیا کسی توان این را دارد که از پیش
خودش به چیزی تکلم کند که کل عباد از
وضیع و شریف بر او اعتراض کنند

...

...

الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ دُونِ بَيْتِهِ وَلَا
بِكِتَابٍ مُنِيرٍ

آنانکه به ما ظلم نمودند بدون هیچ
دلیل واضحی و نوشته روشنی

...

حَبِّدَا لِهَذَا الْمَقَامِ الْأَسْنَى لَوْ تَرْتَقَى
إِلَيْهِ بِسُلْطَانٍ كَانَ بِأَسْمِ اللَّهِ مَعْرُوفًا

چه ارجمند است این مقام نورانی اگر
با سلطنتی که بنام خداوند شناخته شده
بدان راه یابی

...

مِنَ النَّاسِ مَنْ قَالَ إِنَّ الْغَلَامَ
مَا أَرَادَ إِلَّا أَنْقَاءَ أَسْمِهِ

بعضی از مردم چنین می گویند که این
غلام جز ابقاء نام خویش خواسته ای ندارد

...

مَا وَحَدَّثَ فِي أَيَّامِي مَعْرًا أَلَا مِنْ
عَلِيٍّ قَدَرِ الَّذِي أَصْعَرَ رَجُلِي عَلَيْهِ

در روزگار منم جایگاه امن در حدی که حق
بتوانم پایم را بر آن بگذارم نیافتم

...

كَمْ مِنْ لِيَالٍ أَرْتَقِعُ فِيهَا
نَحِيبَ الْبِكَاءِ مِنْ أَهْلِي

چه شبها که صدای گریه و زاری از
اهل بیت بلند بود

...

فَيَوْمَئِذٍ لَا يَجِدُونَ لِأَنْفُسِهِمْ
حَمِيمًا وَلَا نَصِيرًا

در آنروز برای خود یار و یآوری
نخواهند یافت

...

لَمْ يَزَلْ لِي بِنَانٍ لَمْ يَكُنْ مَعَهُ
مِنْ شَيْءٍ

همیشه بوده و هیچ چیز با او
نبوده

...

وَلَا يَزَالُ يَكُونُ بِمِثْلِ مَا قَدْ كَانَ

و تا ابد هم بهمان نحو که بوده خواهد بود

...

هُوَ الْمُقَدَّسُ عَنْ عِرْفَانِ دُونِهِ

او است آن کسی که از عرفان غیر خود
مقدس است

...

مَنْ صَدَّقَ بِالْحُسْنَى وَ آمَنَ بِمَا آتَى بِهِ عِيسَى
لَا يَسَعُهُ إِلَّا عِرَاضٌ عَمَّا قُرِءَ

کسیکه نیکی را تصدیق کرده باشد و به آنچه عیسی
آورده ایمان داشته باشد راه اعراض نسبت به آنچه
تلاوت شد برای او باز نخواهد بود

...
يَهْرَبُونَ عَمَّا هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ
مِمَّا خَلَقَ فِي أَرْضِكُمْ

از امریکه برای آنها از تمام کُر زمینت خلق شده بهتر
است فرار می کنند .

...
مَا أَرَدْتُ فِي أَمْرِ إِلَّا أَمْرُكَ
وَمَا قَصَدْتُ فِي ذِكْرِكَ إِلَّا ذِكْرُكَ

در هیچ امری جز امر ترا نخواسته ام — و در هیچ ثنا و
سیاسی جز ثنا و سیاس ترا اراده ننموده ام .

...
أَعْرَضْتُ عَمَّا تَهْوَى بِه أَنْفُسُ
عِبَادِكَ

از آنچه نفسهای عبادت به آن تمایل دارد
اعراض نمودم

...
عَدِمْتُ كَيْفُونَهُ تَرِيدُ مِنْكَ دُونَكَ

نابود باد کینونتی (وجودی) که از تو چیز تو را اراده
کند .

...
لِيُحْكَمَ عَلَيَّ هَذِهِ الْقِفَّةُ كَمَا يُحْكَمُ عَلَيَّ
مَا دُونَهُمْ

تا بر این طائفه به همان نحو که بر دیگران حکم میکند
حکم نماید

...
إِنَّمَا تَمَرُّ عَلَيْهِ أَرْيَاحُ الْإِنكَارِ

تا بادهای انکار بر او بر او نوزد

...
كَيْسَ هَذَا أَوَّلُ حُرْمَةٍ هَتَيْتَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

این اولین حرمتی نیست که در راه خدا شکسته شده باشد

...
بِنَا أَفْتَرْنَا نَعْرُ الْإِيمَانَ وَلَا حَتَّ آيَةُ الرَّحْمَنِ

بوسیله ما دهان ایمان باز شد و نشانه رحمن آشکار
گشت

...
رَشَحْنَا رَشْحًا مِنَ الْبَحْرِ الْخَيَوَانِ
الَّذِي كَانَ مَوْجَعًا فِي كَلِمَاتِهِ

قطره ناچیزی از دریای عرفان که در کلمات او بودیم
گذاشته شده بود پاشیدیم

...
يُظَلِّعُوا بِمَا وَرَدَ عَلَيَّ أَمْنَاءِ اللَّهِ
مِنْ قَوْمٍ سَوَاءٍ أَحْسَرِينَ

... به آنچه از جانب طائفه بد کار و زیانبارتر
از همه، بر امناء خدا وارد آمد آگاه متوجه

...
وَنَرَى الْيَوْمَ يَعْتَرِضُونَ الْقَوْمَ
عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ قَبْلُ وَهُمْ
يَظْلِمُونَ أَشَدَّ مِمَّا ظَلَمُوا

... می بینیم که این قوم بر آنانکه در گذشته ظلم کرده اند
اعتراض می نمایند در حالیکه خودشان خیلی بیش از آنچه
آنان ظلم کرده اند ظلم می نمایند .

ترجمه فارسی به عربی از کلمات مبارکه مکتونه
محبوب ترین چیزها نزد من انصاف است
از او روی مگردان اگر به من راغب هستی

أَحَبُّ الْأَشْيَاءِ عِنْدِي الْإِنصَافُ
لَا تُرَغبُ عَنْهُ إِنْ تُكُنْ إِلَيَّ رَغبِيًّا

ای پسر وجود

بهشت تو حب من است
و جنت تو رسیدن به من

يَا بَنَ الْوُجُودِ
رِضْوَانُكَ حَبِي
و جَنَّتُكَ وَصَلِي

ای پسر بشر

اگر نفس مرا دوست داری
از نفس خودت دوری نما
اگر رضای مرا اراده داری
از رضای خویش چشم پیوش

يَا بَنَ الْبِشْرِ
إِنْ تُحِبُّ نَفْسِي
فَاعْرِضْ عَن نَفْسِكَ
وَ إِنْ تُرِيدُ رِضَائِي
فَاعْمِضْ عَن رِضَائِكَ

ای پسر روح

آسایش و راحتی برایت مقدر نشده
جز با دوریت از نفس خود
و روی آوردن به نفس من

يَا بَنَ الرُّوحِ
مَا قُدِّرَ لَكَ الرَّاحَةُ
إِلَّا بِاعْرَاضِكَ عَن نَفْسِكَ
وَ إِقْبَالِكَ بِنَفْسِي

ای پسر روح

ترا غنی خلق کردم
چگونه فقر را می طلبی
و ترا عزیز آفریدم
به چه سبب طلب ذلت می نمایی
و از جوهر علم ترا ظاهر نمودم
چرا از غیر من طلب علم می نمایی

يَا بَنَ الرُّوحِ
خَلَقْتُكَ غَنِيًّا
كَيْفَ تَقْتَرُ
وَ صَنَعْتُكَ عَزِيًّا
بِمَ تَسْتَذِلُّ
وَ مِنْ جَوْهَرِ الْعِلْمِ أَظْهَرْتُكَ
لِمَ تَسْتَعْلِمُ عَن دُونِي

ای پسر انسان

تو ملک منی
و ملک من فانی نمی شود

يَا بَنَ الْإِنسَانِ
أَنْتَ مُلْكِي
وَ مُلْكِي لَا يَفْنَى

ای پسر نور

غیر مرا از یاد ببر
و به روح من انیس گیر

يَا بَنَ النُّورِ
إِنْسِ دُونِي
وَ أَنِيسِ بَرُوحِي

...
يَا ابْنَ الرُّوحِ
لَا تَطْلُبْ مِنِّي مَا لَا نَجِيهَ لِنَفْسِكَ

ای پسر روح
آنچه را برای خودت دوست نداری طلب مکن

...
يَا ابْنَ الرُّوحِ
خَلَقْتِكُ عَلِيًّا
جَعَلْتُ نَفْسَكَ دَائِبَةً

ای پسر روح
من ترا بلند مرتبه خلق کردم
تو خود را فرومایه نمودی

...
يَا ابْنَ الْوُجُودِ
كَيْفَ نَسِيتَ عِيُوبَ نَفْسِكَ
وَ أَشْتَقَلْتَ بِعِيُوبِ عِبَادِي

ای پسر وجود
چگونه عیوب خودت را فراموش کرده‌ی
و به عیوب بندگان من مشغول گشته‌ای

...
يَا ابْنَ الْوُجُودِ
خَاسِبٌ نَفْسَكَ فِي كُلِّ يَوْمٍ
مِنْ قَبْلِ أَنْ تُحَاسِبَ

ای پسر وجود
در هر روز به حساب نفست رسیدگی کن
قبل از آنکه به حساب تو رسیدگی شود

نمونه ترجمه فارسی به عربی از لوح مبارک سلطان
همانا قلب او بین دو انگشتان پروردگار بخشنده
توست

...

علمی که در نزد مردم است نخوانده ام

...

تا بدانی که من از دروغ گویان نیستم

...

خداوند ترا سایه خویش در بین بندگان قرار داد

...

و پادشاهی را در نزد خویش پست ترین چیز
می دیدی

...

توسط آنان حجت خداوند بر ما سواى او تمام
گشت

...

..... و آنچه داری در جهت بدست

آوردن آنچه نزد خداست انفاق میکن، اختیار کن
برای خود آنچه خدا برایت اختیار نموده است

...

چه سرها که بر روی نیزه قرار گرفتند

...

همیشه کرم تو ممکنات را احاطه کرده

...

تا آنچه در الواحت اراده فرمودی از آنها بروید

...

اگر آنچه را که تو به من امر فرمودی ذکر کنم خلق
تو بر من اعتراض نمایند

...

این کتابی است که می خواهم آن را برای پادشاه
ارسال کنم

...

قسم به عزت خشنودی تو نهایت آرزوی من است

إِنَّ قَلْبَهُ بَيْنَ اصْبَعَيْنِ رَبِّكَ الرَّحْمَنِ

مَا قَرَأْتُ مَا عِنْدَ النَّاسِ مِنَ الْعُلُومِ

لِتُوقِنَ بِأَنِّي لَسْتُ مِنَ الْكَاذِبِينَ

إِنَّ اللَّهَ قَدْ جَعَلَكَ ظِلَّهُ بَيْنَ الْعِبَادِ

وَتَرَى الْمَلِكَ أَحْقَرُ شَيْءٍ عِنْدَكَ

بِهِمْ تَمَّتْ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَى مَا سِوَاهُ

وَتَتَّقِ مَا عِنْدَكَ ابْتِغَاءَ لِمَا عِنْدَ اللَّهِ
اخْتَرْتُ لِنَفْسِكَ مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ لَكَ

كَمْ مِنْ رُؤْسٍ نُصِبَتْ عَلَى الْقَنَاةِ

لَمْ يَزَلْ أَحَاطَ كَرَمُكَ الْمُمْكِنَاتِ

لِيُنْبِتَ مِنْهَا مَا أَرَدْتَهُ فِي الْوَاهِكِ

إِنْ أَدْرَكَ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ يَأْضُ عَلَى خَلْقِكَ

هَذَا كِتَابٌ أُرِيدُ أَنْ أُرْسِلَهُ إِلَى السُّلْطَانِ

فَوَعِزَّتِكَ رِضَائِكَ مُنْتَهَى أَمَلِي

و خواسته تو تنها امید من

و مَشِيَّتِكَ غَايَةُ رَجَائِي

...

ای خدای من پس به این فقیری که به دامن
بی نیازیت چنگ زده رحم فرما

فَارْحَمْ يَا إِلَهِي هَذَا الْفَقِيرَ الَّذِي تَشَبَّثَ بِدَيْلِ غَنَائِكَ

...

ما نخستین کسانی هستیم که دستورات خدا را پیروی
کردیم

نَحْنُ أَوَّلُ مَنْ اتَّبَعَ أَوْامِرَ اللَّهِ

...

گفت خدا او را درباره ما نازل فرمود

قَالَ فِينَا أَنْزَلَهُ الرَّحْمَنُ

...

قسم به خدا من اراده فساد ننموده‌ام
بلکه تطهیر و پاک شدن خلق را می‌خواهم

تَا إِلَهِي إِنِّي مَا أَرَدْتُ الْفُسَادَ بَلْ تَطْهِيرَ الْعِبَادِ

١. مناجاتی از جمال قدم

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي

أَجِبْ بِكُلِّ لِسَانٍ أَدْعُوكَ وَ بِكُلِّ بَيَانٍ أَرْجُوكَ وَ بِكُلِّ قَلْبٍ أذْكُرُكَ وَ بِكُلِّ فَمٍ أَشْكُرُكَ وَ بِكُلِّ وَجْهِ أَسْجُدُكَ وَ بِكُلِّ عَيْنٍ أَشَاهِدُكَ وَ بِكُلِّ فَوَادٍ أَحِبُّكَ وَ بِكُلِّ كُوبٍ أَشْرَبُ مِنْ أَبْحَرٍ عَوَاطِفِ لَاهُوتٍ مَكْرَمَتِكَ وَ بِكُلِّ كُوسٍ أَسْقِي مِنْ أَنْهَرٍ فَوَاضِلِ جَبْرُوتٍ عِنَايَتِكَ وَ بِكُلِّ جَنَاحٍ أَطِيرُ إِلَى سَمَوَاتِ عَرْشِ عَظَمَتِكَ وَ بِكُلِّ رِيَاشٍ أَسِيرُ فِي بَهَائَاتِ عِزِّ مَرْحَمَتِكَ لِأَكُونَ سَكْرَانًا عِنْدَ تَغْنِي وَرَفَاءِ سُلْطَانِ جَلَالِكَ وَ جَذْبَانَا لَدَيْكَ تَظْهَرُ إِشْرَاقِ شَمْسِ جَمَالِكَ وَ وَلَهَانَا فِي سَرَائِرِ الْأَلْهُوتِ مِنْ لَسَطَاتِ أَعْيُنِ عِزِّ وَحَدِّتِكَ وَ أَدْمَانَا عَلَى عَرْشِ الْمَلَكُوتِ عِنْدَ قِبَسَاتِ جَدْوَاتِ أَنْوَارِ مَجْدِ جَذْبَتِكَ لِأَكُونَ بِكُلِّي مَنْقُطًا إِلَيْكَ وَ مَتَوَسِّلًا عَلَيْكَ وَ مَتَمَسِّكًا بِطَلْعَاتِ قُدْسِ صَمْدِيَّتِكَ وَ مَتَمَكِّفًا بِوَجْهَاتِ أَنْسِ أَحَدِيَّتِكَ * ثُمَّ عَلَّمَنِي يَا إِلَهِي حَرْفًا مِنْ مَكَامِينَ عِلْمِكَ وَ مَخَارِجَ وَحْيِكَ وَ مَوَاقِعَ أَمْرِكَ وَ مَطَالِعَ حُكْمِكَ لِأَذْكُرَنَّكَ عَلَى عَرْشِ الْعِمَاءِ بِلِحْنَاتِ الْمُقَدِّسِينَ وَ أَشْكُرَنَّكَ بِالْمَعْرِفَةِ عَلَى كُرْسِيِّ الْأَشْيَاءِ بِرِزْوَاتِ الْمُتَزَهِّبِينَ وَ أَصِفَنَّكَ عَلَى سَرِيرِ الْأَنْبِيَاءِ بِنِعْمَاتِ الْمَسِيحِينَ لِأَنَّكَ يَا إِلَهِي مَا قَدَّرْتَ عِزًّا إِلَّا فِي عِلْمٍ كِتَابِيكَ وَ لَا تَوْرًا إِلَّا فِي مَعْرِفَةِ آيَاتِكَ * فَسُبْحَانَكَ سُبْحَانَكَ إِنَّا كُلُّ فُقَرَاءٍ إِلَيْكَ وَ عِبْدَاءُ لَكَ وَ مَا نَعْلَمُ شَيْئًا إِلَّا بِمَا تَعَلَّمَنِي مِنْ بَدَائِعِ فَضْلِكَ وَ لَوَائِعِ جُودِكَ إِذْ بِيَدِكَ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَ إِنَّا كُلُّ لَكَ سَاجِدُونَ وَ مِنْ رَحْمَتِكَ آمِلُونَ

٢. چند مناجات کوتاه از حضرت عبدالبهاء

إِلَهِي إِلَهِي هُوَ لِأَيِّ عِبَادٍ أَخْلَصُوا وَ جُوهَهُمْ لَوَجْهِكَ الْكَرِيمِ وَ سَلَكُوا صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ وَ اتَّبَعُوا الْمُنْهَجَ الْقَوِيمَ وَ لَمْ يَخْشَوْا بَأْسَ كُلِّ آفَاكٍ أَتَيْتَهُمْ وَ لَا يَهَابُونَ شِمَاتَةَ كُلِّ مُعْتَدٍ زَنَيْتَهُمْ قَدْ حَرَقُوا الْحُجَبَاتِ وَ هَتَكُوا السُّبْحَانَ وَ دَعَا الْأَصْنَامَ وَ دَعَا الْأَوْهَامَ وَ أَقْبَلُوا إِلَيْكَ بِقُلُوبٍ ثَابِتَةٍ كَشَوَائِحِ الْجِبَالِ وَ نَفُوسٍ مَطْمَئِنَّةٍ كَرَوَاسِيخِ الْأَوْتَادِ وَ اتَّبَهَلُوا إِلَيْكَ بِقُوَّاتِ طَافِحِ بِالْوَادِ وَ صُدُورٍ مُنْشَرِحَةٍ بِآيَاتِ تَوْحِيدِكَ بَيْنَ الْعِبَادِ أَيْ رَبِّ اجْعَلْهُمْ نُجُومًا دَرَهْرَهَةً فِي أَفْقِ الشُّهُودِ وَ سُرُجًا لِأَمَّةٍ فِي حَيْزِ الْوُجُودِ وَ أَشْجَارًا بِأَسْقَةِ فِي جَنَّةِ الْأَنْبِيَاءِ وَ أَمْوَاجًا مُنْهِيجَةً مِنْ بَحْرِ الْوَفَا حَتَّى يَهْتَرِ ذَلِكَ الْإِقْلِيمُ بِنَفْحَاتِ قُدْسِكَ فِي هَذَا الْقَرْنِ الْعَظِيمِ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ع

هُوَ اللَّهُ

رَبِّ وَ مُؤَيِّدٍ كُلِّ جَمْعٍ أَنْعَقَدَ لِإِعْلَاءِ كَلِمَةِ رَحْمَانِيَّتِكَ وَ مُوَفِّقٍ كُلِّ عُصْبَةٍ اتَّفَقَتْ عَلَى خِدْمَةِ عَتَبَةِ قُرْدَانِيَّتِكَ أَسْأَلُكَ بِجَمَالِكَ الْمُسْتَبِيرِ فِي عَوَالِمِ غَيْبِكَ أَنْ تَشْمَلَ هُوَلَاءِ بِلِحْنَاتِ عَيْنِ رَحْمَانِيَّتِكَ وَ تُوَفِّدَهُمْ بِشَدِيدِ الْقُوَى وَ تَشْدِيدِ أَرْزَمِهِمْ بِقُوَّتِكَ النَّافِذَةِ الْجَارِيَةِ فِي كُلِّ الْأَشْيَاءِ إِنَّكَ أَنْتَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ وَ إِنَّكَ لَعَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ع

هُوَ الْأَنْبِيُّ

ع

أَيُّ رَبِّ نَبِيٍّ أَقْدَمْنَا عَلَى صِرَاطِكَ وَ قُوِّ قُلُوبَنَا عَلَى طَاعَتِكَ وَ وَجَّهَ وَجْهَنَا لِجَمَالِ رَحْمَانِيَّتِكَ وَ أَسْرَحَ صُدُورَنَا بِآيَاتِ وَحْدَانِيَّتِكَ وَ زَيْنِ هَيْبَاتِنَا بِرِذَاءِ الْعَطَاءِ وَ أَكْشِفَ عَنْ بَصَائِرِنَا غِشَاوَةَ الْخَطَاةِ وَ أَيْلِنَا كَأْسَ الْوَفَا حَتَّى تَنْطَلِقَ أَلْسِنَةُ الْحَقَائِقِ الذَّاتِيَّةِ بِالثَّنَاءِ فِي مَشَاهِدِ الْكِبْرِيَاءِ وَ تَجَلَّ يَا إِلَهِي عَلَيْنَا بِالْخِطَابِ الرَّحْمَانِيِّ وَ الْبَسْرِ الْوِجْدَانِيِّ حَتَّى تُظْهِرْنَا لَدَى الْمَنَاجَاتِ الْمُنْزَهَةِ عَنْ هَمَمَةِ الْحُرُوفِ وَ الْكَلِمَاتِ الْمُقَدَّسَةِ عَنْ دَمْدَمَةِ الْأَلْفَاظِ وَ الْأَصْوَاتِ حَتَّى تَسْتَمِرَّ الذَّوَاتُ فِي بَحْرِ مِنْ خِلَاوَةِ الْمَنَاجَاتِ وَ تُصْبِحَ الْحَقَائِقُ مَتَحَقِّقَةً بِهَيْبَةِ الْفَنَاءِ وَ الْإِنْدَامِ عِنْدَ ظُهُورِ الْتَجَلِّيَّاتِ أَيْ رَبِّ هُوَلَاءِ عِبَادٌ ثَبَّتُوا عَلَى عَهْدِكَ وَ مِثْقَالِكَ وَ تَمَسَّكُوا بِعُرْوَةِ الْأَسْتِقَامَةِ فِي أَمْرِكَ وَ تَشَبَّهُوا بِذَيْلِ رَهْمٍ كِبْرِيَانِيَّتِكَ أَيُّ رَبِّ أَيْدُهُمْ بِتَأْيِيدَاتِكَ وَ وَقَفَّهُمْ بِتَوْفِيقَاتِكَ وَ أَشَدُّ أَرْوَهُمْ عَلَى طَاعَتِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ

المقتدر القدير ع

هو الله

رَبِّ رَبِّ نَحْنُ فَقَرَاءُ وَأَنْتَ الْعَنِي الْكَرِيمُ وَنَحْنُ عَجَزَاءُ وَأَنْتَ الْقَوِيُّ الْقَدِيرُ وَنَحْنُ إِذْلَاءُ وَأَنْتَ الْعَزِيزُ الْجَلِيلُ
أَيْدُنَا عَلَى عِبُودِيَّةِ عَتَبَةٍ قُدْسِيكَ وَوَقَفْنَا عَلَى عِبَادَتِكَ فِي مَشَارِقِ ذِكْرِكَ وَقَدِيرْنَا نَشْرُ نَفَحَاتِ قُدْسِيكَ بَيْنَ
خَلْقِكَ وَأَشَدُّ أَزُورُنَا عَلَى خِدْمَتِكَ بَيْنَ عِبَادِكَ حَتَّى نَهْدِي الْأُمَّمَ إِلَى أَسْمِيكَ الْأَعْظَمِ وَنَسُوقَ الْمِلَلَ إِلَى شَاطِئِ
بَعْرِ أَحَدِيَّتِكَ الْأَكْرَمِ أَيْ رَبِّ نَجْنَا مِنْ عِلَاقِ الْخَلَائِقِ وَالْخَطِيفَاتِ السَّوَابِقِ وَالْبَلِيَّاتِ اللَّوَاحِقِ حَتَّى نَقُومَ عَلَى إِعْلَانِ
كَلِمَتِكَ بِكُلِّ رُوحٍ وَرِيحَانٍ وَنَذْكَرُ فِي آنَاءِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَنَدْعُوا الْكُلَّ إِلَى الْهُدَى وَنَأْمُرُ بِالتَّقْوَى وَنُرْتَلِّ
آيَاتِ تَوْحِيدِكَ بَيْنَ مَلَأِ الْأَنْشَاءِ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْعَزِيزُ الْقَدِيرُ ع

هو الله

إِلَهِي إِلَهِي أَنْلِنِي كَأْسَ الْعَطَاءِ وَنُورَ وَجْهِهِ بِنُورِ الْهُدَى وَتَبَتَّنِي عَلَى الْوَفَاءِ وَأَسْتَقِمْنِي عَلَى عَهْدِكَ الْأَوْفَى وَ
أَجْعَلْنِي مِنْ عِبَادِكَ الْأَصْفِيَاءِ وَأَفْتَحْ عَلَيَّ وَجْهِي أَبْوَابَ الرَّخَاءِ وَأَجْعَلْ لِي مَخْرَجًا وَارْزُقْنِي مِنْ حَيْثُ لَا أَحْتَسِبُ مِنْ
كَنُوزِ السَّمَاءِ وَأَجْعَلْنِي مُتَوَجِّهًا إِلَى وَجْهِكَ الْكَرِيمِ مُخْلِصًا وَجْهِي لَكَ يَا رَحْمَنُ يَا رَحِيمُ إِنَّكَ بِالثَّانِيَتَيْنِ وَ
الرَّاسِخَيْنِ فِي مِيثَاقِكَ لَرُؤُوفٌ كَرِيمٌ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ع

٣. مناجاتي از حضرت ولي امر الله

يَا رَبَّنَا الْأَعْلَى نَسْتَلُكَ بِحَقِّ دَمِيكَ الْمَرْشُوشِ عَلَى التُّرَابِ بِأَنْ تَجِبَ دُعَاؤُنَا وَتَحْفَظَنَا فِي صَوْنِ جَمَالِيَّتِكَ وَ
رِكَالَتِيَّتِكَ وَتُمْطِرَ عَلَيْنَا سَحَابَ جُودِكَ وَإِحْسَانِكَ وَتُوَيْدِنَا وَتُوقِنَنَا عَلَى السُّلُوكِ فِي سَبِيلِكَ وَالتَّمَسُّكِ بِحَبْلِ
وَلَايَتِكَ وَإِثْبَاتِ حُجَّتِكَ وَأَنْتِشَارِ آثَارِكَ وَدَفْعِ شَرِّ أَعْدَائِكَ وَالتَّخَلُّقِ بِأَخْلَاقِكَ وَإِعْلَانِ أَمْرِ مَحْبُوبِكَ الْأَبْهَى
الَّذِي قَدَيْتَ نَفْسَكَ فِي سَبِيلِهِ وَمَا تَمَنَيْتَ إِلَّا التَّثَلُّ فِي مَحَبَّتِهِ أَغْنَانَا يَا مَحَبُّرِنَا الْأَعْلَى وَأَشَدُّ أَزُورُنَا وَتَبَتُّ
أَقْدَامَنَا وَأَعْمَرْنَا دُؤُوبَنَا وَكَبَّرْنَا سَيِّئَاتِنَا وَأَطْلِقْ أَلْسِنَتَنَا بِمَحَامِدِكَ وَتَعَوِّتِكَ وَكَلِّلْ أَعْمَالَنَا وَمَجْهُودَاتِنَا
بِأَكْلِيلِ قَبُولِكَ وَرِضَايِكَ وَأَجْعَلْ خَاتِمَةَ حَيَاتِنَا مَا قَدَّرْتَهُ لِلْمُخْلِصِينَ مِنْ بَرِيَّتِكَ وَأَجِرْنَا فِي جِوَارِ رَحْمَتِكَ وَ
أَدْجَلْنَا فِي فِنَاءِ أَنْوَارِ قُرْبِكَ وَأَحْشُرْنَا مَعَ الْمُقَرَّبِينَ مِنْ أَحِبَّتِكَ وَقَدِيرْنَا الْوَقُودَ عَلَيْكَ وَرَبِّحْنَا بِصُهْبَاءِ لِقَائِكَ وَ
أَخْلِدْنَا فِي حَدَائِقِ قُدْسِيكَ وَارْزُقْنَا كُلَّ خَيْرٍ قَدَّرْتَهُ فِي مَلَكُوتِكَ يَا مُغِيثَ الْعَالَمِينَ

بنده آستانش شوقی

٤. لوح احمد

هو السلطان العليم الحكيم

هَذِهِ وَرَقَةٌ الْهَرْدَوْسِ تَغْتَنِي عَلَى أَفْئَانِ سَيِّدَةِ الْقَاءِ بِالْحَانِ قُدْسٍ مَلِيحٍ وَتَبَشِّرُ الْمُخْلِصِينَ إِلَى جِوَارِ اللَّهِ وَالْمُؤَحِّدِينَ
إِلَى سَاحَةِ قُرْبِ كَرِيمٍ وَتُخَيِّرُ الْمُتَقَطِّعِينَ بِهَذَا النَّبِيِّ الَّذِي فَصَّلَ مِنْ نَبِيِّ اللَّهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْقَرِيدِ * وَتَهْدِي الْمَجْبِينَ
إِلَى مَقْعَدِ الْقُدْسِ ثُمَّ إِلَى هَذَا الْمَنْظَرِ الْمُنِيرِ * قُلْ إِنَّ هَذَا لَمَنْظَرُ الْأَكْبَرِ الَّذِي سَطِرَ فِي الْوَالِحِ الْمُرْسَلِينَ * وَبِهِ
يُفْصَلُ الْحَقُّ عَنِ الْبَاطِلِ وَيُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ * قُلْ إِنَّهُ لَشَجَرُ الرُّوحِ الَّذِي أَمَرَ فِوَاكِهَ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْمُقْتَدِرِ الْعَظِيمِ
* أَنْ يَا أَحْمَدَ فَاشْهَدْ بِأَنَّهُ هُوَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ السُّلْطَانُ الْمُهَيَّبُ الْعَزِيزُ الْقَدِيرُ * وَالَّذِي أَرْسَلَهُ بِاسْمِ عَلِيِّ هُوَ حَقٌّ
مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنَّا كُلُّ بِأَمْرِهِ لَمِنَ الْعَامِلِينَ قُلْ يَا قَوْمِ فَاتَّبِعُوا حُدُودَ اللَّهِ الَّتِي فَرَضَتْ فِي الْبَيَانِ مِنْ لَدُنِّ عَزِيزِ حَكِيمٍ
قُلْ إِنَّهُ لَسُلْطَانُ الرُّسُلِ وَكِتَابُهُ لَأَمُّ الْكِتَابِ إِنْ أَنْتُمْ مِنَ الْعَارِفِينَ * كَذَلِكَ يُذَكِّرُكُمْ الْوَرَقَاءَ فِي هَذَا السِّجْنِ وَمَا

عَلَيْهِ إِلَّا الْبَلَاغَ الْمُبِينُ * فَمَنْ شَاءَ فَلْيَعْرِضْ عَنْ هَذَا التَّوْح * وَمَنْ شَاءَ فَلْيَتَّخِذْ إِلَىٰ رَبِّهِ سَبِيلًا * قُلْ يَا قَوْمِ إِنْ تَكْفُرُوا بِهَذِهِ آيَاتِ فَسَاءَ حُجَّةً آمَنْتُمْ بِاللَّهِ مِنْ قَبْلُ هَاتُوا بِهَا يَا مَلَأَ الْكَافِرِينَ * لَا فَوْا الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَنْ يَقْدِرُوا وَلَنْ يَسْتَطِيعُوا وَ لَوْ يَكُونُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا * أَنْ يَا أَحْمَدُ لَا تَنْسَ فُضْلِي فِي غَيْبِي * ثُمَّ ذَكَرَ أَيَّامِي فِي أَيَّامِكَ ثُمَّ كَرِهْتِي وَ غَرَبْتِي فِي هَذَا السِّجْنِ الْبَعِيدِ * وَ كُنْ مُسْتَقِيمًا فِي حَبِي بَيْتِي لَنْ يَحُولَ قَلْبُكَ وَ لَوْ تَضَرَّبَ بِسُيُوفِ الْأَعْدَاءِ وَ يَمْتَنَعُ كُلُّ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَ الْأَرْضِينَ * وَ كُنْ كَشَعْلَةَ النَّارِ لِأَعْدَائِي وَ كَوَثْرَ الْبَقَاوِ لِأَجَائِي وَ لَا تَكُنْ مِنَ الْمُمْتَرِينَ * وَ إِنْ يَمَسَّكَ الْحُزْنَ فِي سَبِيلِي أَوْ الدِّلَّةُ لِأَجْلِ أَسْمِي لَا تَضْطَرِّبْ فَنَوَكُلْ عَلَى اللَّهِ رَبِّكَ وَ رَبِّ آبَائِكَ الْأَوَّلِينَ لِأَنَّ النَّاسَ يَمْشُونَ فِي سَبِيلِ الْوَهْمِ وَ لَيْسَ لَهُمْ مِنْ بَصَرٍ لِيَعْرِفُوا اللَّهَ بِعِيُونِهِمْ أَوْ يَسْمَعُوا نَعْمَاتِهِ بِأَذَانِهِمْ وَ كَذَلِكَ أَشْهَدْنَا هُمْ إِنْ أَنْتَ مِنَ الشَّاهِدِينَ * كَذَلِكَ حَالَتِ الظُّنُونُ بَيْنَهُمْ وَ قُلُوبِهِمْ وَ تَمَنَّهُمْ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ * وَ إِنَّكَ أَنْتَ آيِقُنْ فِي ذَاتِكَ بِأَنَّ الَّذِي أَعْرَضَ عَنْ هَذَا الْجَمَالِ فَقَدْ أَعْرَضَ عَنِ الرَّسْلِ مِنْ قَبْلِ ثُمَّ اسْتَكْبَرَ عَلَى اللَّهِ فِي أَزَلِ الْأَزَالِ إِلَىٰ أَبَدِ الْأَيَّدِينَ * فَاحْفَظْ يَا أَحْمَدُ هَذَا اللَّوْحَ ثُمَّ أَقْرَأْهُ فِي أَيَّامِكَ وَ لَا تَكُنْ مِنَ الصَّابِرِينَ * فَإِنَّ اللَّهَ قَدْ قَدَّرَ لِقَارِيهِمْ أَجْرَ مَاؤِ شَهِيدٍ * ثُمَّ عِبَادَةُ الثَّقَلَيْنِ كَذَلِكَ مَنَّا عَلَيْكَ بِفَضْلِ مِنْ عِنْدِنَا وَ رَحْمَةً مِنْ لَدُنَّا لِتَكُونَ مِنَ الشَّاكِرِينَ فَوَ اللَّهُ مَنْ كَانَ فِي شِدْقٍ أَوْ حُزْنٍ وَ يَقْرَأُ هَذَا اللَّوْحَ بِصِدْقٍ مُبِينٍ يَرْفَعُ اللَّهُ حُزْنَهُ وَ يَكْشِفُ ضَرَّهُ وَ يَقْرِجُ كَرْبَهُ وَ إِنَّهُ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ * وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ * ثُمَّ ذَكَرَ مِنْ لَدُنَّا كُلَّ مَنْ سَكَنَ فِي مَدِينَةِ اللَّهِ الْمَلِكِ الْعَزِيزِ الْجَمِيلِ مِنَ الَّذِينَ هُمْ آمَنُوا بِاللَّهِ وَ بِالَّذِي يَبْعَثُهُ اللَّهُ فِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ كَانُوا عَلَىٰ مَنَاجِحِ الْحَقِّ لِمَنْ السَّالِكِينَ (١٥٢)

٥. لوح احتراق

قَدْ أَحْتَرَقَ الْمُخْلِصُونَ مِنْ نَارِ الْفِرَاقِ آيِنَ تَشَعُّعِ أَنْوَارِ لِقَائِكَ يَا مَحْبُوبَ الْعَالَمِينَ * قَدْ تَرَكَ الْمُقَرَّبُونَ فِي ظِلْمَاتِ الْهَجْرَانِ * آيِنَ إِشْرَاقِ صَبْحِ وَصَالِكَ يَا مَقْصُودَ الْعَالَمِينَ * قَدْ تَبَلَّلَ أَجْسَادُ الْأَصْفِيَاءِ عَلَىٰ أَرْضِ الْبُعْدِ * آيِنَ بَحْرِ قُرْبِكَ يَا جَدَّابَ الْعَالَمِينَ * قَدْ أَرْتَفَعَتْ آيَادِي الرُّجَاءِ إِلَىٰ سَمَاءِ الْفَضْلِ وَ الْعَطَاءِ * آيِنَ أَمْطَارِ كَرَمِكَ يَا مُجِيبَ الْعَالَمِينَ * قَدْ قَامَ الْمُشْرِكُونَ بِالْإِعْتِسَافِ فِي كُلِّ الْأَطْرَافِ * آيِنَ تَسْخِيرِ قَلَمِ تَقْدِيرِكَ يَا مُسَجِّرَ الْعَالَمِينَ * قَدْ أَرْتَفَعَ نَبَاحُ الْكِلَابِ مِنْ كُلِّ الْجِهَاتِ * آيِنَ عَضْنَغَرِ غِيَاضِ سَطَوَاتِكَ يَا قَهَّارَ الْعَالَمِينَ * قَدْ أَخَذَتِ الْبُرُودَةُ كُلَّ الْبَرِيَّةِ * آيِنَ حَرَارَةِ مَحَبَّتِكَ يَا نَارَ الْعَالَمِينَ * قَدْ بَلَغَتِ الْبَلِيَّةُ إِلَىٰ الْعَالِيَةِ آيِنَ ظَهُورَاتِ فَرَجِكَ يَا فَرَجَ الْعَالَمِينَ قَدْ أَحَاطَتِ الظُّلْمَةُ أَكْثَرَ الْخَلِيقَةِ * آيِنَ أَنْوَارِ ضِيَائِكَ يَا ضِيَاءَ الْعَالَمِينَ قَدْ طَالَتِ الْأَعْنَاقُ بِاللِّفَاقِ * آيِنَ أَسْيَافِ أَنْتِقَامِكَ يَا مَهْلِكَ الْعَالَمِينَ * قَدْ بَلَغَتِ الدِّلَّةُ إِلَىٰ النَّهْيَةِ * آيِنَ آيَاتِ عِزَّتِكَ يَا عِزَّ الْعَالَمِينَ * قَدْ أَخَذَتِ الْأَحْزَانُ مَطْلِعَ أَسْمِكَ الرَّحْمَنِ * آيِنَ سُرُورِ مَظْهَرِ ظَهُورِكَ يَا فَرَجَ الْعَالَمِينَ قَدْ أَخَذَ لَهُمْ كُلَّ الْأُمَمِ * آيِنَ أَعْلَامِ ابْتِهَاجِكَ يَا بَهْجَةَ الْعَالَمِينَ * تَرَىٰ مُشْرِقَ الْآيَاتِ فِي سُحُبَاتِ الْإِشَارَاتِ * آيِنَ إِضْبَعِ قُدْرَتِكَ يَا أَفْتِدَارَ الْعَالَمِينَ * قَدْ أَخَذَتِ رَعْدَةُ الظُّلْمِ مَنْ فِي الْإِنشَاءِ آيِنَ قِرَاتِ عِنَايَتِكَ يَا رَحْمَةَ الْعَالَمِينَ * قَدْ أَخَذَ الْجِرْصُ مَنْ فِي الْإِبْدَاعِ * آيِنَ مَطَالِعِ الْإِقْطَاعِ يَا مَوْلَى الْعَالَمِينَ * تَرَى الْمَظْلُومَ فَرِيدًا فِي الْغُرْبَةِ * آيِنَ جُنْدِ سَمَاءِ أَمْرِكَ يَا سُلْطَانَ الْعَالَمِينَ * قَدْ تَرَكْتَ وَحْدَةً فِي دِيَارِ الْغُرْبَةِ * آيِنَ مَشَارِقِ وَفَائِكَ يَا وَفَاءَ الْعَالَمِينَ * قَدْ أَخَذَتِ سَكَرَاتُ الْمَوْتِ كُلَّ الْأَفَاقِ * آيِنَ رَشْحَاتِ بَحْرِ حَيَوَانِكَ يَا حَيَاةَ الْعَالَمِينَ * قَدْ أَحَاطَتْ وَسَاوِسُ الشَّيْطَانِ مَنْ فِي الْإِمْكَانِ * آيِنَ شَهَاتِ نَارِكَ يَا نُورَ الْعَالَمِينَ * قَدْ تَعَيَّرَ أَكْثَرُ الْوَرَىٰ مِنْ سَكْرِ الْهَوَىٰ * آيِنَ مَطَالِعِ التَّقْوَىٰ يَا مَقْصُودَ الْعَالَمِينَ * تَرَى الْمَظْلُومَ فِي حِجَابِ الظُّلَامِ بَيْنَ أَهْلِ الشَّمَامِ * آيِنَ إِشْرَاقِ أَنْوَارِ صِبَاغِكَ يَا مِضْبَاحَ الْعَالَمِينَ * تَرَانِي مَمْتُوعًا عَنِ الْبَيَانِ مِنْ آيِنَ تَظْهَرُ نَعْمَاتِكَ يَا وَرَقَاءَ الْعَالَمِينَ قَدْ غَشَّتِ الظُّنُونُ وَ الْأَوْهَامُ أَكْثَرَ الْأَنَامِ * آيِنَ مَطَالِعِ إِهْفَانِكَ

يَا سَكِينَةَ الْعَالَمِينَ * قَدْ غَرِقَ الْبِهَاءُ فِي بَحْرِ الْبَلَاءِ أَيْنَ فَلَكَ نَجَاتِكَ يَا مُنْجِي الْعَالَمِينَ * تَرَى مَطْلَعَ آيَاتِكَ فِي
 ظِلْمَاتِ الْإِمْكَانِ * أَيْنَ شَمْسُ أَفْقِ عِنَايَتِكَ يَا نَوَّارَ الْعَالَمِينَ قَدْ حَبَّتْ مَصَابِيحُ الصِّدْقِ وَالصَّفَاءِ وَالغَيْرَةِ وَالْوَفَاءِ
 * أَيْنَ شَتُونَاتُ غَيْرَتِكَ يَا مُحَرِّكَ الْعَالَمِينَ * هَلْ تَرَى مَنْ يَنْصُرُ نَفْسَكَ أَوْ يَتَفَكَّرُ فِيهَا وَرَدَّ عَلَيْهَا فِي حُبِّكَ *
 إِذَا تَوَقَّفَ الْقَلَمُ يَا مَحْبُوبَ الْعَالَمِينَ * قَدْ كَسِرَتْ أَغْصَانُ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى مِنْ هُبُوبِ أَرْيَاحِ الْقَضَاءِ * أَيْنَ رَايَاتُ
 نُصْرَتِكَ يَا مَنْصُورَ الْعَالَمِينَ قَدْ بَقِيَ الْوَجْهَ فِي غُبَارِ الْإِفْتِرَاءِ * أَيْنَ أَرْيَاحُ رَحْمَتِكَ يَا رَحْمَنَ الْعَالَمِينَ * قَدْ تَكَبَّرَ
 ذَيْلُ التَّقْدِيسِ مِنْ أَوْلَى التَّدْلِيسِ * أَيْنَ طِرَازُ تَنْزِيهِكَ يَا مُزِينَ الْعَالَمِينَ * قَدْ رَكَدَ بَحْرُ الْعِنَايَةِ بِمَا اكْتَسَبَتْ
 أَيْدِي الْبَرِيَّةِ * أَيْنَ أَمْوَاجُ فَضْلِكَ يَا مُرَادَ الْعَالَمِينَ * قَدْ عَلِقَ بَابَ الْقِيَامِ مِنَ ظَلَمِ الْأَعْدَاءِ * أَيْنَ مِفْتَاحُ جُودِكَ يَا
 فَتَاحَ الْعَالَمِينَ * قَدْ أَصْفَرَتِ الْأَوْرَاقُ مِنْ سُمُومِ أَرْيَاحِ التَّفَاقُ * أَيْنَ جُودُ سَحَابِ جُودِكَ يَا جَوَادَ الْعَالَمِينَ * قَدْ
 تَغَيَّرَ الْأَكْوَانُ مِنْ غُبَارِ الْعِصْيَانِ أَيْنَ نَفْحَاتُ غَفْرَانِكَ يَا عَفَّارَ الْعَالَمِينَ * قَدْ بَقِيَ الْعِلَامُ فِي أَرْضِ جَذْبَاءِ أَيْنَ غَيْثُ
 سَمَاءِ فَضْلِكَ يَا غِيَاثَ الْعَالَمِينَ أَنْ يَا قَلَمَ الْأَعْلَى قَدْ سَمِعْنَا نِدَائَكَ الْأَحْلَى مِنْ جَبْرُوتِ الْبَقَاءِ أَنْ أَسْتَمِعَ مَا يَنْطَلِقُ
 بِهِ لِسَانُ الْكِبْرِيَاءِ يَا مَظْلُومَ الْعَالَمِينَ لَوْلَا الْبُرُودَةُ كَيْفَ تَطَهَّرُ حَرَارَةُ بَيَانِكَ يَا مُبَيِّنَ الْعَالَمِينَ * وَلَوْلَا الْبَلِيَّةُ كَيْفَ
 أَشْرَقَتْ شَمْسُ أَصْطِبَارِكَ يَا شِعَاعَ الْعَالَمِينَ * لَا تَجَزَعُ مِنَ الْأَشْرَارِ قَدْ خَلَقْتَ لِلْإِصْطِبَارِ يَا صَبْرَ الْعَالَمِينَ مَا أَحْلَى
 إِشْرَافَكَ مِنْ أَفْقِ الْمِشْطَاقِ بَيْنَ أَهْلِ التَّفَاقُ وَاشْتِيَاقِكَ بِاللَّهِ يَا عَشِقَ الْعَالَمِينَ * بِكَ أَرْتَفَعَ عِلْمُ الْأَسْتِقْلَالِ عَلَى
 أَعْلَى الْجِبَالِ وَتَمَوَّجَ بَحْرُ الْإِفْضَالِ يَا وَلَةَ الْعَالَمِينَ * بِوَحْدَتِكَ أَشْرَقَتْ شَمْسُ التَّوْحِيدِ وَبِعِرْبَتِكَ زَيْنُ وَطَنِ
 التَّجْرِيدِ أَنْ أَصْطَبِرَ يَا غَرِيبَ الْعَالَمِينَ * قَدْ جَعَلْنَا الدِّلَّةَ قَمِيصَ الْعِزَّةِ وَالْبَلِيَّةَ طِرَازَ هَيْكَلِكَ يَا فَخْرَ الْعَالَمِينَ *
 تَرَى الْقُلُوبَ مِلَّتْ مِنَ الْبَغْضَاءِ وَكَانَ الْأَغْضَاءُ يَا سِتَارَ الْعَالَمِينَ إِذَا رَأَيْتَ سَيْفًا أَنْ أَقْبَلَ إِذَا طَارَسَهُمْ أَنْ أَسْتَقْبِلُ
 يَا فِدَاءَ الْعَالَمِينَ * أَنْتُوحُ وَأَنْتُوحُ بَلْ أَصْبِحُ مِنْ قَلَّةِ نَاصِرِيكَ يَا مَنْ بِكَ أَرْتَفَعَ نَوْحَ الْعَالَمِينَ * قَدْ سَمِعْتُ
 نِدَائَكَ يَا مَحْبُوبَ الْأَبْهَى إِذَا أَنَارَ وَجْهَ الْبِهَاءِ مِنْ حَرَارَةِ الْبَلَاءِ وَأَنْوَارِ كَلِمَتِكَ النُّورَاءِ وَقَامَ بِالْوَفَاءِ فِي مَشْهَدِ
 الْفِدَاءِ نَاطِرًا رِضَانِكَ يَا مَقْدِرَ الْعَالَمِينَ * أَنْ يَا عَلِيَّ قَبْلَ أَكْبَرِ أَنْ أَشْكُرَ اللَّهَ بِهَذَا اللَّوْحِ الَّذِي تَجِدُ مِنْهُ رَاحَةَ
 مَظْلُومِيَّتِي وَمَا أَنَا فِيهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَعْبُودِ الْعَالَمِينَ * لَوْ يَقْرُؤُهُ الْعِبَادُ طَرًّا وَيَتَفَكَّرُونَ فِيهِ لَيُضْرِمُ فِي كُلِّ عِرْقٍ مِنْ
 عُرُوقِهِمْ نَارًا يَشْتَبِلُ مِنْهَا الْعَالَمِينَ

٦. لوح عيد رضوان

هُوَ الْمُسْتَوِي عَلَى هَذَا الْعَرْشِ الْمُنِيرِ

يَا قَلَمَ الْأَبْهَى بَشِّرِ الْمَلَائِكَةَ بِمَا شَقَّ حِجَابَ السِّرِّ وَظَهَرَ جَمَالَ اللَّهِ مِنْ هَذَا الْمَنْظَرِ الْأَكْبَرِ بِالْغِيَاثِ الَّذِي بِهِ
 أَشْرَقَتْ شَمُوسُ الْأَمْرِ عَنْ مَشْرِقِ اسْمِهِ الْعَظِيمِ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ أَفْقِ فَضْلِ مَنِيْع) هَذَا عِيدُ فِيهِ
 زَيْنُ كُلِّ الْأَشْيَاءِ بِقَمِيصِ الْأَسْمَاءِ وَأَحَاطَ الْجُودُ كُلَّ الْوُجُودِ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ
 أَشْرَقَ عَنْ مَطْلَعِ قُدْسٍ لَمِيعٍ) أَحْبَسَ حُورِيَّاتِ الْبَقَاءِ بِالْخُرُوجِ عَنِ الْعُرْفِ الْحُمْرَاءِ عَلَى هَيْئَةِ الْحُورَاءِ وَالظُّهُورِ بَيْنَ
 الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بِطِرَازِ الْأَبْهَى * ثُمَّ إِذْذَنْ لَهْنٍ يَأْنُ يَدْرُنْ كَأَنَّ الْحَيَوَانَ مِنْ كَوْثَرِ الرَّحْمَنِ عَلَى أَهْلِ الْأَكْوَانِ مِنْ
 كُلِّ وَضِيعٍ وَشَرِيفٍ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ أَفْقِ الْقُدْسِ بِجَنَابِ بَدِيعٍ) ثُمَّ أَمَرَ الْعِلْمَانَ الَّذِينَ خَلَقُوا
 بِأَنْوَارِ السَّبْحَانَ لِيُخْرِجْنَ عَنِ الرِّضْوَانِ بِطِرَازِ الرَّحْمَنِ وَيَدْرُنَ بِأَصَابِعِ الْيَاقُوتِ لِأَهْلِ الْجَبْرُوتِ مِنْ أَصْحَابِ الْبِهَاءِ
 كَأَوْسِ الْبَقَاءِ لِيَجْذِبَهُمْ إِلَى جَمَالَ الْكِبْرِيَاءِ هَذَا الْجَمَالَ الْمَشْرِقِ الْمُنِيرِ (فِيَا حَبْدًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ مَطْلَعِ
 عِزِّ زَفِيعٍ) تَأَلَّلُوا هَذَا عِيدُ فِيهِ ظَهَرَ جَمَالَ الْهُوِيَّةِ مِنْ غَيْرِ سِرِّ وَحِجَابِ بَسُلْطَانِ ذَلِكَ لَهُ أَعْنَاقُ الْمُتَكْرِبِينَ (فِيَا مَرْحَبًا
 هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ بِسُلْطَانِ عَظِيمٍ) هَذَا عِيدُ فِيهِ زَفِيعُ الْقَلَمِ عَنِ الْأَشْيَاءِ بِمَا ظَهَرَ سُلْطَانَ الْقِدَمِ عَنْ خَلْفِ حِجَابِ

الْأَسْمَاءِ إِذَا يَا أَهْلَ الْإِنشَاءِ سُرُوا فِي أَنْفُسِكُمْ بِمَا مَرَّتْ نَسَائِمُ الْقُرْآنِ عَلَى هَيْكَلِ الْأَكْوَانِ وَ نَفِخَ رُوحَ الْحَيَوَانِ فِي الْعَالَمِينَ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ مَطْلَعِ قُدْسٍ لَمِيعٍ) إِيَّاكُمْ أَنْ تَجَاوَزُوا عَنْ حُكْمِ الْأَدَبِ وَ تَقَعَلُوا مَا تَكْرَهُهُ عَقُولُكُمْ وَ رِضَاكُمْ هَذَا مَا أَمَرْتُمْ بِهِ مِنْ قَلَمِ اللَّهِ الْمُقْتَدِرِ الْقَدِيرِ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ أَفْقِ فَضْلِ مَنبَعٍ) هَذَا عِيدٌ قَدْ اسْتَمَلَى فِيهِ جَمَالَ الْكِبْرِيَاءِ عَلَى كُلِّ الْأَشْيَاءِ وَ نَطَقَ بَيْنَ الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ بِمَا شَاءَ وَ أَرَادَ مِنْ غَيْرِ سِتْرٍ وَ حِجَابٍ * وَ هَذَا مِنْ فَضْلِهِ الَّذِي أَحَاطَ الْخَلَائِقَ أَجْمَعِينَ * وَ فِيهِ اسْتَقَرَّ هَيْكَلُ الْبِهَاءِ عَلَى عَرْشِ الْبَقَاءِ وَ لَاحَ الْوَجْهَ عَنْ أَفْقِ الْبَدَاءِ بِثَوْرِ عِزِّ بَدِيعٍ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ أَفْقِ فَضْلِ مَنبَعٍ) يَا أَهْلَ سُرَادِقِ الْعِظَمَةِ ثُمَّ يَا أَهْلَ خِبَاءِ الْعِصْمَةِ ثُمَّ يَا أَهْلَ فُسْطَاسِ الْعِزَّةِ وَ الرَّحْمَةِ عَنَّا وَ تَعَنَّا بِأَحْسَنِ النِّعْمَاتِ فِي أَعْلَى الْعِرْفَاتِ بِمَا ظَهَرَ الْجَمَالَ الْمُسْتَوْرَ فِي هَذَا الظُّهُورِ وَ أَشْرَقَتْ شَمْسُ الْغَيْبِ مِنْ أَفْقِ عِزِّ قَدِيمٍ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ بِطِرَازٍ عَظِيمٍ) أَحْرَمُوا يَا مَلَأَ الْأَعْلَى وَ يَا أَهْلَ مَدِينِ الْبَقَاءِ بِمَا ظَهَرَ حَرَمُ الْكِبْرِيَاءِ فِي هَذَا الْحَرَمِ الَّذِي تَطُوفُ حَوْلَهُ عِرْفَاتُ النَّبِيِّ ثُمَّ الْمَشْعَرُ وَ الْمَقَامُ وَ طُوفُوا وَ زُورُوا رَبَّ الْأَنْبِيَاءِ فِي هَذِهِ الْأَيَّامِ الَّتِي مَا أَدْرَكَتْ مِثْلَهَا الْعِيُونَ فِي قُرُونِ الْأَوَّلِينَ (فِيَا بُشْرَى هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ طَلَعَ عَنْ أَفْقِ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْكَرِيمِ) إِكْرَعُوا يَا أَهْلَ الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ كَأَنَّ الْبَقَاءَ مِنْ أَنَامِلِ الْبِهَاءِ فِي هَذَا الرِّضْوَانِ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى * تَأَلَّهُ مِنْ فَازٍ بِرُشْحٍ مِنْهَا لَنْ يَتَّعَبَ بِمَرُورِ الزَّمَانِ وَ لَنْ يَوْتِرَ فِيهِ كَيْدَ الشَّيْطَانِ وَ يَبْعَثُهُ اللَّهُ عِنْدَ كُلِّ ظُهُورٍ بِجَمَالٍ قُدْسٍ عَزِيزٍ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ ظَهَرَ عَنْ مَنْظَرِ رَبِّهِ حَكِيمٍ) قَدِّسُوا يَا قَوْمَ أَنْفُسِكُمْ عَنِ الدُّنْيَا ثُمَّ اسْرِعُوا إِلَى سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى فِي هَذَا الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى لِتَسْمَعُوا نِدَاءَ رَبِّكُمْ الرَّحْمَنِ فِي هَذَا الرِّضْوَانِ الَّذِي خَلَقَ بِأَمْرِ السَّبْحَانَ وَ خَرَّ لَدَى بَابِهِ أَهْلُ خِبَاءِ قُدْسٍ حَظِيظٍ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ لَاحَ عَنْ أَفْقِ مَجْدٍ مَنبَعٍ) إِيَّاكُمْ يَا قَوْمَ أَنْ تَحْرَمُوا أَنْفُسَكُمْ مِنْ نَفَحَاتِ هَذِهِ الْأَيَّامِ وَ فِيهَا تَهَبُّ فِي كُلِّ حِينٍ رَائِحَةُ الْقَمِيصِ مِنْ غِلَامِ عِزِّ مُنْبَرٍ (فِيَا مَرْحَبًا هَذَا عِيدُ اللَّهِ قَدْ أَشْرَقَ عَنْ مَشْرِيقِ أَسْمِ عَظِيمٍ)

٧. زيارتنامه

الْتِنَاءَ الَّذِي ظَهَرَ مِنْ نَفْسِكَ الْأَعْلَى وَ الْبِهَاءِ الَّذِي طَلَعَ مِنْ جَمَالِكَ الْأَبْهَى عَلَيْكَ يَا مَظْهَرَ الْكِبْرِيَاءِ وَ سُلْطَانَ الْبَقَاءِ وَ مَلِيكَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَ السَّمَاءِ أَشْهَدُ أَنَّ بِكَ ظَهَرَتْ سُلْطَنَةُ اللَّهِ وَ أَفِيدَارُهُ وَ عِظَمَةُ اللَّهِ وَ كِبْرِيَاؤُهُ وَ بِكَ أَشْرَقَتْ شَمْسُ الْهُدَى فِي سَمَاءِ الْقَضَاءِ وَ طَلَعَ جَمَالَ الْغَيْبِ عَنْ أَفْقِ الْبَدَاءِ * وَ أَشْهَدُ أَنَّ بِحَرَكَتِكَ مِنْ قَلْبِكَ ظَهَرَ حُكْمُ الْكَافِ وَ النَّوْنِ وَ بَرَزَ سِرُّ اللَّهِ الْمَكْتُونِ وَ بُدِئَتْ الْمُمْكِنَاتُ وَ بَعِثَتْ الظُّهُورَاتُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ بِجَمَالِكَ ظَهَرَ جَمَالَ الْمَعْبُودِ وَ بَوَجْهِكَ لَاحَ وَجْهَ الْمَقْصُودِ وَ بِكَلِمَتِكَ مِنْ عِنْدِكَ فَصِلَ بَيْنَ الْمُمْكِنَاتِ وَ صَعِدَ الْمُخْلِصُونَ إِلَى الدَّرْوَةِ الْعُلْيَا وَ الْمَشْرِكَونَ إِلَى الدَّرَكَاتِ السُّفْلَى * وَ أَشْهَدُ بِأَنَّ مِنْ عِرْفِكَ قَدْ عَرَفَ اللَّهُ وَ مَنْ فَازَ بِلِقَائِكَ فَقَدْ فَازَ بِلِقَاءِ اللَّهِ * فَطُوبَى لِمَنْ آمَنَ بِكَ وَ بَيَّاتِكَ وَ خَضَعَ بِسُلْطَانِكَ وَ شَرَفَ بِلِقَائِكَ وَ بَلَغَ بِرِضَائِكَ وَ طَافَ فِي حَوْلِكَ وَ خَضَعَ لِقَاءَ عَرْشِكَ فَوَيْلٌ لِمَنْ ظَلَمَكَ وَ أَنْكَرَكَ وَ كَفَرَ بِبَيَّاتِكَ وَ جَاخَدَ بِسُلْطَانِكَ وَ حَارَبَ بِنَفْسِكَ وَ اسْتَكْبَرَ لَدَى وَجْهِكَ وَ جَادَلَ بِبِرْهَانِكَ وَ قَرَّ مِنْ حُكُومَتِكَ وَ أَقْتَدَارِكَ وَ كَانَ مِنَ الْمَشْرِكِينَ فِي الْوَالِحِ الْقُدْسِيِّ مِنْ إِصْنَعِ الْأَمْرِ مَكْتُوبًا فِيهَا إِلَهِي وَ مَحْبُوبِي فَارْسِلْ إِلَيَّ عَنْ يَمِينِ رَحْمَتِكَ وَ عِنَايَتِكَ نَفْحَاتِ قُدْسِ الطَّافِكِ لِتَجْذِبَنِي عَنْ نَفْسِي وَ عَنِ الدُّنْيَا إِلَى شَطْرِ قُرْبِكَ وَ لِقَائِكَ * إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ * وَ إِنَّكَ كُنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُحِيطًا * عَلَيْكَ يَا جَمَالَ اللَّهِ تَنَاءَ اللَّهِ وَ ذِكْرُهُ وَ بَهَاءَ اللَّهِ وَ نُورُهُ أَشْهَدُ بِأَنَّ مَا رَأَتْ عَيْنُ الْإِبْدَاعِ مَطْلُومًا شَبِهَكَ * كُنْتَ فِي أَيَّامِكَ فِي عَمْرَاتِ الْبَلَايَا مَرَّةً كُنْتَ تَحْتَ السَّلَابِيلِ وَ الْأَعْلَالِ وَ مَرَّةً كُنْتَ تَحْتَ سُيُوفِ الْأَعْدَاءِ وَ مَعَ كُلِّ ذَلِكَ أَمَرْتَ النَّاسَ بِمَا أَمَرْتَ مِنْ لَدُنْ عَلَيْهِمْ حَكِيمٍ رُوحِي لِضَرْكِ الْفِدَاءِ وَ نَفْسِي لِبِلَاتِكَ الْفِدَاءِ أَسْأَلُ اللَّهَ بِكَ وَ بِالذِّينِ اسْتَضَاءَتْ وَجُوهُهُمْ مِنْ أَنْوَارِ وَجْهِكَ وَ اتَّبَعُوا مَا أَمَرُوا بِهِ حَيًّا لِنَفْسِكَ أَنْ يَكْشِفَ السُّبْحَاتِ الَّتِي حَالَتْ

بَيْنَكَ وَبَيْنَ خَلْقِكَ وَ يَزُرُّنِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ * إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْمُتَعَالِي الْعَزِيزُ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ * صَلِّ
 اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي عَلَى السِّدْرَةِ وَأوراقها وَأَعصانها وَأفنانها وَأصولها وَفروعها بِدوامِ أسمائك الحُسنى وَصِفائك
 العُلْيَا * ثُمَّ أَحْفَظْهَا مِنْ شَرِّ الْمُعْتَدِينَ وَجُنُودِ الظَّالِمِينَ * إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْقَدِيرُ * صَلِّ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي عَلَى
 عِبَادِكَ الْفَائِزِينَ وَإِمَائِكَ الْفَائِزَاتِ إِنَّكَ أَنْتَ الْكَرِيمُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ * لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَفُورُ الْكَرِيمُ

۸. لوح صيام

هُوَ الْعَزِيزُ الْمَنَّانُ

يَا إِلَهَ الرَّحْمَنِ وَالْمُقْتَدِرِ عَلَى الْإِمْكَانِ تَرَى عِبَادَكَ وَأَرْفَأَتِكَ الَّذِينَ يَصُومُونَ فِي الْأَيَّامِ بِأَمْرِكَ وَإِرَادَتِكَ وَ
 يَقُومُونَ فِي الْأَسْحَارِ لِذِكْرِكَ وَتَنَائِكَ رَجَاءً مَا كُنِيَ فِي كُنَائِكَ فَضْلِكَ وَخَزَائِنِ جُودِكَ وَكَرَمِكَ * أَسْأَلُكَ يَا مَنْ
 يَبْدُكَ زِمَامَ الْمُمْكِنَاتِ وَفِي قَبْضَتِكَ مَلَكُوتِ الْأَسْمَاءِ وَالصِّفَاتِ بِأَنْ لَا تَحْرِمَ عِبَادَكَ عَنْ أَمْطَارِ سَحَابِ رَحْمَتِكَ
 فِي أَيَّامِكَ وَلَا تَمْنَعَهُمْ عَنْ رَشْحَاتِ بَحْرِ رِضَائِكَ * أَيُّ رَبِّ قَدْ شَهِدَتْ الذَّرَاتُ بِقُدْرَتِكَ وَسُلْطَانِكَ * وَ
 الْآيَاتِ بِعَظَمَتِكَ وَأَقْتِدَارِكَ فَارْحَمْ يَا إِلَهَ الْعَالَمِ وَمَالِكِ الْقِدَمِ وَسُلْطَانَ الْأُمَمِ عِبَادَكَ الَّذِينَ تَمَسَّكُوا بِحَبْلِ
 أَوْامِرِكَ وَخَضَعُوا عِنْدَ ظُهُورَاتِ أَحْكَامِكَ مِنْ سَمَاءِ مَشِيَّتِكَ * أَيُّ رَبِّ تَرَى عُيُونَهُمْ نَاطِرَةً إِلَى أَفْقِ عِنَايَتِكَ وَ
 قُلُوبَهُمْ مَتَوَجِّهَةً إِلَى بُحُورِ الطَّافِكِ وَأَصْوَاتَهُمْ خَاشِعَةً لِنِدَائِكَ الْأَحْلَى الَّذِي أَرْتَفَعَ مِنَ الْمَقَامِ الْأَعْلَى بِأَسْمِكَ الْأَبْهَى
 * أَيُّ رَبِّ فَأَنْصُرَ أَحِبَّتِكَ الَّذِينَ نَبَذُوا مَا عِنْدَهُمْ رَجَاءً مَا عِنْدَكَ وَأَحَاطَتْهُمْ الْبِئْسَاءُ وَالضَّرَاءُ بِمَا أَعْرَضُوا عَنْ
 الْوَرَى وَأَقْبَلُوا إِلَى الْأَفْقِ الْأَعْلَى * أَيُّ رَبِّ أَسْأَلُكَ بِأَنْ تَحْفَظَهُمْ مِنْ شَتُونَاتِ النَّفْسِ وَالْهَوَى وَتُوَيْدَهُمْ عَلَى مَا
 يَنْفَعُهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَالْأُولَى * أَيُّ رَبِّ أَسْأَلُكَ بِأَسْمِكَ الْمَكُونِ الْمُخْزُونِ الَّذِي يُنَادِي بِأَعْلَى الْبِنْدَاءِ فِي مَلَكُوتِ
 الْإِنْسَاءِ وَيَدْعُوا الْكُلَّ إِلَى سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى وَالْمَقَامِ الْأَفْصَى بِأَنْ تَنْزِلَ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِكَ مِنْ أَمْطَارِ سَحَابِ
 رَحْمَتِكَ لِيُطَهِّرُنَا عَنْ ذِكْرِ غَيْرِكَ وَيُقَرِّبَنَا إِلَى شَاطِئِ بَحْرِ فَضْلِكَ * أَيُّ رَبِّ فَأَكْتُبْ لَنَا مِنْ قَلَمِكَ الْأَعْلَى مَا
 يَبْقَى بِهِ أَرْوَاحُنَا فِي جَبْرُوتِكَ وَأَسْمَائُنَا فِي مَلَكُوتِكَ وَأَجْسَادُنَا فِي كُنَائِكَ حِفْظِكَ وَأَجْسَامُنَا فِي خَزَائِنِ
 عِصْمَتِكَ * إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا كَانَ وَمَا يَكُونُ * لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْمُهَيِّمِينَ الْهَيُومَ * أَيُّ رَبِّ تَرَى أَيْدِي
 الرَّجَاءِ مُرْتَفِعَةً إِلَى سَمَاءِ جُودِكَ وَكَرَمِكَ * أَسْأَلُكَ بِأَنْ لَا تَرْجِعَهَا إِلَّا بِكُنُوزِ عَطَائِكَ وَإِحْسَانِكَ * أَيُّ رَبِّ
 فَأَكْتُبْ لَنَا وَلِأَبَائِنَا وَأُمَّهَاتِنَا كَلِمَةَ الْفُرْقَانِ * ثُمَّ أَقْضِ لَنَا مَا أَرَدْنَا مِنْ طَمَاطِمِ فَضْلِكَ وَمَوَاهِبِكَ * ثُمَّ أَقْبَلْ مِنَّا
 يَا مَعْبُوبِنَا مَا عَمِلْنَاهُ فِي سَبِيلِكَ * إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْمُتَعَالِي الْفَرْدُ الْوَاحِدُ الْغَفُورُ الْعَطُوفُ

۹. منتخباتی از کلمات مبارکه مكنونه

هَذَا مَا نَزَلَ مِنْ جَبْرُوتِ الْعِزَّةِ بِلِسَانِ الْقُدْرَةِ وَالْقُوَّةِ عَلَى النَّبِيِّينَ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا أَخَذْنَا جَواهِرَهُ وَأَقْمَصْنَاهُ قَمِيصَ
 الْإِخْتِصَارِ فَضْلاً عَلَى الْأَخْبَارِ لِيُوقُوا بِعَهْدِ اللَّهِ وَيُؤَدُّوا أَمَانَاتِهِ فِي أَنْفُسِهِمْ وَلِيَكُونُوا بِجَوْهَرِ التَّقَى فِي أَرْضِ الرُّوحِ
 مِنَ الْفَائِزِينَ

يَا أَبْنَ الرُّوحِ

فِي أَوَّلِ الْقَوْلِ أَمَلِكُ قَلْبًا جَيِّدًا حَسَنًا مُنِيرًا لِمَلِكِ مَلَكًا دَائِمًا بَاقِيًا أَرْوَاهُ قَدِيمًا

يَا أَبْنَ الرُّوحِ

أَحَبُّ الْأَشْيَاءِ عِنْدِي الْإِنْصَافُ لَا تَرْغَبْ عَنْهُ إِنْ تَكُنْ إِلَى رَاغِبًا وَلَا تَعْقَلْ مِنْهُ لِتَكُونَ لِي أَمِينًا وَأَنْتَ تَوْفِقُ بِذَلِكَ

إِنْ تُشَاهِدِ الْأَشْيَاءَ بِعَيْنِكَ لَا يَعْنِيَنَّ الْعِبَادُ وَتَعْرِفُهَا بِمَعْرِفَتِكَ لَا بِمَعْرِفَةِ أَحَدٍ فِي الْبِلَادِ فَكَيْفَ يَنْبَغِي
أَنْ يَكُونَ ذَلِكَ مِنْ عَطِيَّتِي عَلَيْكَ وَعِنَايَتِي لَكَ فَأَجْعَلْهُ أَمَامَ عَيْنَيْكَ
يَا أَبْنَ الْإِنْسَانِ

أَحْبَبْتُ خَلْقَكَ فَخَلَقْتِكَ فَأَحْبِبْنِي كَمَا أَذْكُرُكَ وَفِي رُوحِ الْحَيَاةِ أَتَيْتَكَ
يَا أَبْنَ الْوُجُودِ

أَحْبِبْنِي لِأَجْبِكَ إِنْ لَمْ تُحِبَّنِي لَنْ أُجِبَكَ أَبَدًا فَأَعْرِفْ يَا عَبْدَ
يَا أَبْنَ الْوُجُودِ

رِضْوَانِكَ حَبِيٍّ وَجَنَّتِكَ وَصَلِيٍّ فَادْخُلْ فِيهِ وَلَا تَصْبِرْ هَذَا مَا قَدِرَ لَكَ فِي مَلَكُوتِنَا الْأَعْلَى وَجَبْرُوتِنَا الْأَسْفَى
يَا أَبْنَ الْبَشَرِ

إِنْ تُحِبُّ نَفْسِي فَأَعْرِضْ عَنْ نَفْسِكَ وَإِنْ تُرِيدُ رِضَائِي فَأَعْرِضْ عَنْ رِضَائِكَ لِتَكُونَ فِيَّ فَايِيًّا وَأَكُونَ فِيكَ بَاقِيًّا
يَا أَبْنَ الْوُجُودِ

حَبِيٍّ حِصْنِي مَنْ دَخَلَ فِيهِ نَجَا وَآمِنَ وَمَنْ أَعْرِضَ عَنِّي وَهَلَكَ
يَا أَبْنَ النُّورِ

إِنْسَانٍ دُونِي وَآئِسٍ بِرُوحِي هَذَا مِنْ جَوْهَرِ أَمْرِي فَأَقْبِلْ إِلَيَّ
يَا أَبْنَ الْمَنْظَرِ الْأَعْلَى

أَوَدَعْتُ فِيكَ رُوحًا مِنِّي لِتَكُونَ حَبِيْبًا لِي لَمْ تَرْكُنْنِي وَطَلَبْتَ مَحْبُوبًا سِوَانِي
يَا أَبْنَ الرُّوحِ

حَقِّي عَلَيْكَ كَبِيرٌ لَا يَنْسَى وَفَضْلِي بِكَ عَظِيمٌ لَا يَفْشَى وَحَبِيِّي فِيكَ مَوْجُودٌ لَا يَفْطَى وَنُورِي لَكَ مَشْهُودٌ لَا يَخْفَى
يَا أَبْنَ الرُّوحِ

خَلَقْتِكَ عَلِيًّا جَعَلْتَ نَفْسَكَ ذَانِيَةً فَأَصْعَدَ إِلَيَّ مَا خَلَقْتَ لَهُ
يَا أَبْنَ الْعَمَاءِ

أَدْعُوكَ إِلَى الْبَقَاءِ وَأَنْتَ تَبْتَغِي الْفَنَاءَ بِمِ اعْرَضْتَ عَمَّا نَحِبُّ وَأَقْبَلْتَ إِلَيَّ مَا تُحِبُّ
يَا أَبْنَ الرُّوحِ

لَا تَفْتَخِرْ عَلَى الْمُسْكِينِ بِإِفْتِخَارِ نَفْسِكَ لِأَنِّي أَمْشِي قَدَامَهُ وَأَرَاكَ فِي سُوءِ حَالِكَ وَالْعَرَى عَلَيْكَ إِلَى الْأَبَدِ
يَا أَبْنَ الْوُجُودِ

كَيْفَ نَسِيتَ عَيُوبَ نَفْسِكَ وَاسْتَعْلَمْتَ بِعَيُوبِ عِبَادِي مَنْ كَانَ عَلَيَّ ذَلِكَ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ مِنِّي
يَا أَبْنَ الْإِنْسَانِ

لَا تَنْفَسْ بِخَطَا أَحَدٍ مَا دُمْتَ خَاطِئًا وَإِنْ تَفَعَّلَ بِغَيْرِ ذَلِكَ مَلْعُونٌ أَنْتَ وَأَنَا شَاهِدٌ بِذَلِكَ
يَا أَبْنَ الْوُجُودِ

لَا تُنْسِبْ إِلَى نَفْسِي مَا لَا نَجِيهَ لِنَفْسِكَ وَلَا تَقُلْ مَا لَا تَفْعَلُ هَذَا أَمْرِي عَلَيْكَ فَأَعْمَلْ بِهِ
يَا أَبْنَ الْإِنْسَانِ

لَا تَحْرِمَ وَجْهَ عَبْدِي إِذَا سَأَلَكَ فِي شَيْءٍ وَلَا نَ وَجْهَهُ وَجْهِي فَأَحْجَلْ مِنِّي
يَا أَبْنَ الْعَمَاءِ

جَعَلْتُ لَكَ الْمَوْتَ بِشَارَةٍ كَيْفَ تَحْزَنُ مِنْهُ وَجَعَلْتُ النُّورَ لَكَ ضِيَاءً كَيْفَ تَحْتَجِبُ عَنْهُ

وَرُوحِي وَعِنَايَتِي ثُمَّ رَحْمَتِي وَجَمَالِي كُلُّ مَا نَزَلَتْ عَلَيْكَ مِنْ لِسَانِ الْقُدْرَةِ وَكَتَبَتْهُ بِقَلَمِ الْقُوَّةِ قَدْ نَزَلْنَاهُ عَلَيَّ
قَدْرِكَ وَوَلَّعْتِكَ لَأَعْلَى شَأْنِي وَلَحْنِي
يَا أَبْنَاءَ الرُّوحِ

أَنْتُمْ خَزَائِنِي لِأَنَّ فِيكُمْ كُنُوزِي أَسْرَارِي وَجَوَاهِرِ عِلْمِي فَأَحْفَظُوهَا لِئَلَّا يَطَّلِعَ عَلَيْهَا غَيْرُ عِبَادِي وَأَسْرَارُ خَلْقِي

١٠. منتخبات لوح مبارك سلطان

هُوَ اللَّهُ تَعَالَى شَأْنُهُ الْعَظْمَةُ وَالْإِفْتِدَارُ يَا مَلِكَ الْأَرْضِ أَسْمِعْ بِنْدَاءِ هَذَا الْمَمْلُوكِ إِنِّي عَبْدٌ آمَنْتُ بِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَ
قَدَيْتُ نَفْسِي فِي سَبِيلِهِ وَيَشْهَدُ بِذَلِكَ مَا أَنَا فِيهِ مِنَ الْبَلَايَا الَّتِي مَا حَمَلَهَا أَحَدٌ مِنَ الْعِبَادِ وَكَانَ رَبِّي الْعَلِيمُ عَلَيَّ
مَا أَقُولُ شَهِيداً مَا دَعَوْتُ النَّاسَ إِلَّا إِلَى اللَّهِ رَبِّكَ وَرَبِّ الْعَالَمِينَ وَوَرَدَ عَلَيَّ فِي حَبِّهِ مَا لَا رَأَتْ عَيْنُ الْإِبْدَاعِ شَبَّهَهَا
يُصَدِّقُنِي فِي ذَلِكَ الْعِبَادُ الَّذِينَ مَا مَنَعَتْهُمْ سُبُحَاتُ الْبَشَرِ عَنِ التَّوَجُّهِ إِلَى الْمَنْظَرِ الْأَكْبَرِ وَعَنْ وِرَائِهِمْ مَنْ عِنْدَهُ عِلْمٌ
كُلُّ شَيْءٍ فِي لَوْحٍ حَظِيظٍ كُلَّمَا أَمْطَرَتْ سَحَابُ الْقَضَاءِ سِهَامَ الْبَلَاءِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ مَالِكِ الْأَسْمَاءِ أَقْبَلْتُ إِلَيْهَا وَيَشْهَدُ
بِذَلِكَ كُلُّ مُنْصِفٍ خَبِيرٍ كَمْ مِنْ لَيْالٍ فِيهَا اسْتَرَاخَتْ الْوُحُوشُ فِي كُنَائِسِهَا وَالطُّيُورُ فِي أَوْكَارِهَا وَكَانَ الْغَلَامُ فِي
السَّلَاسِلِ وَالْأَغْلَالِ وَلَمْ يَجِدْ لِنَفْسِهِ نَاصِراً وَلَا مَعِيناً أَنْ أذْكَرُ فَضْلَ اللَّهِ عَلَيْكَ إِذْ كُنْتُ فِي السَّيْحَانِ مَعَ أَنْفُسِ
مَعْدُودَاتٍ وَأَخْرَجَكَ مِنْهُ وَنَصَرَكَ بِحُنُودِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ إِلَى أَنْ أَرْسَلَكَ السُّلْطَانَ إِلَى الْعِرَاقِ بَعْدَ الَّذِي كَشَفْنَا
لَهُ بِأَنَّكَ مَا كُنْتَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ إِنْ الَّذِينَ اتَّبَعُوا الْهَوَى وَأَعْرَضُوا عَنِ التَّقْوَى أَوْلَيْكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ وَالَّذِينَ
يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَيَسْفِكُونَ الدِّمَاءَ وَيَاكُلُونَ أَمْوَالَ النَّاسِ بِالْبَاطِلِ نَحْنُ بَرِيءٌ مِنْهُمْ وَنَسْأَلُ اللَّهَ أَنْ لَا يَجْمَعَ
بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ لَأَفِي الدُّنْيَا وَلَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا بِأَنْ يُتُوبُوا الْيَتُوبَاتُ هُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ إِنْ الَّذِي تَوَجَّهَ إِلَى اللَّهِ يَنْبَغِي
لَهُ بِأَنْ يَكُونَ مُنْتَاراً فِي كُلِّ الْأَعْمَالِ عَمَّا سِوَاهُ وَيَتَّبِعْ مَا أَمَرَ بِهِ فِي الْكِتَابِ كَذَلِكَ قَضَى الْأَمْرُ فِي كِتَابِ مُبِينٍ وَ
الَّذِينَ نَبَذُوا أَمْرَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ أَوْلَيْكَ فِي خَطَأٍ عَظِيمٍ

يَا سُلْطَانَ أَمْسِكْ بِرَبِّكَ الرَّحْمَنِ بِأَنْ تَنْظُرَ إِلَى الْعِبَادِ بِلِحْظَاتِ عَيْنِ رَأْفَتِكَ وَتَحْكُمَ بَيْنَهُمْ بِالْعَدْلِ لِيَحْكُمَ اللَّهُ
لَكَ بِالْفَضْلِ إِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَاكِمُ عَلَيَّ مَا يُرِيدُ سَتَقْنِي الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا مِنَ الْعِزَّةِ وَالذِّلَّةِ وَيَبْقَى الْمَلِكُ لِلَّهِ الْمَلِكِ
الْعَلِيِّ الْعَلِيمِ قُلْ إِنَّهُ أَوْقَدَ سِرَاجَ الْبَيَانِ وَيُمِدُّهُ بِدُهْنِ الْمَعَانِي وَالْبَيَانِ تَعَالَى رَبُّكَ الرَّحْمَنُ مِنْ أَنْ يَقُومَ مَعَ أَمْرِهِ
خَلْقُ الْأَكْوَانِ إِنَّهُ يُظَهِّرُ مَا يَشَاءُ بِسُلْطَانِهِ وَيَحْفَظُهُ بِقَبِيلِ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ هُوَ الظَّاهِرُ فَوْقَ خَلْقِهِ وَالْغَائِبُ عَلَيَّ
بِرَبِّيَّةِ إِنَّهُ لَهْوُ الْعَلِيمِ الْحَكِيمِ يَا سُلْطَانَ إِنِّي كُنْتُ كَأَحَدٍ مِنَ الْعِبَادِ وَرَاقِداً عَلَى الْمِهَادِ مَرَّتَ عَلَيَّ نَسَائِمُ السَّبْحَانِ
وَعَلِمْتَنِي عِلْمَ مَا كَانَ لَيْسَ هَذَا مِنْ عِنْدِي بَلْ مِنْ لَدُنْ عَزِيزِ عِلْمِهِ وَأَمَرَنِي بِالْبِنْدَاءِ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ بِذَلِكَ وَرَدَّ
عَلَيَّ مَا تَذَرَفَتْ بِهِ عَيُونُ الْعَارِفِينَ مَا قَرَأْتُ مَا عِنْدَ النَّاسِ مِنَ الْعُلُومِ وَمَا دَخَلَتْ الْمَدَارِسُ فَاسْتَلَّ الْمَدِينَةَ الَّتِي
كُنْتُ فِيهَا لِتَوْقِنِ بَأْتِي لَسْتُ مِنَ الْكَاذِبِينَ هَذَا وَرَفَقَهُ حَرَكَتُهَا أَرْيَاحُ مِشِيَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ هَلْ لَهَا اسْتِقْرَارٌ
عِنْدَ هَبُوبِ أَرْيَاحِ عَاصِفَاتِ وَمَالِكِ الْأَسْمَاءِ وَالصِّفَاتِ بَلْ تَحْرُكُهَا كَيْفَ تُرِيدُ لَيْسَ لِلْعَدَمِ وَجُودٌ تَلْقَاءُ الْقَدَمِ قَدْ
جَاءَ أَمْرُهُ الْمُبَرَّمُ وَأَنْطَقْتَنِي بِذِكْرِهِ بَيْنَ الْعَالَمِينَ إِنِّي لَمْ أَكُنْ إِلَّا كَالْمَيْتِ تَلْقَاءُ أَمْرِهِ قَلْبَتَنِي يَدُ إِرَادَةِ رَبِّكَ الرَّحْمَنِ
الرَّحِيمِ هَلْ يَقْدِرُ أَحَدٌ أَنْ يَتَكَلَّمَ مِنْ تَلْقَاءِ نَفْسِهِ بِمَا يَعْتَرِضُ بِهِ عَلَيْهِ الْعِبَادُ مِنْ كُلِّ وَضِيعٍ وَشَرِيفٍ لَا وَالَّذِي عَلِمَ
القَلَمُ أَسْرَارَ الْقَدَمِ إِلَّا مَنْ كَانَ مُؤْتِداً مِنْ لَدُنْ مُقْتَدِرٍ قَدِيمٍ يُخَاطِبُ الْعِلْمَ الْأَعْلَى وَيَقُولُ لَا تَخَفْ أَنْ أَلْهَمُ لِحَضْرَةِ
السُّلْطَانِ مَا وَرَدَ عَلَيْكَ إِنْ قَلْبَهُ بَيْنَ إِصْبَعِي رَبِّكَ الرَّحْمَنِ لَعَلَّ يَسْتَشْرِقُ مِنْ أَفْقِ قَلْبِهِ شَمْسُ الْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

كَذَلِكَ كَانَ الْحَكْمُ مِنْ لَدَى الْحَكِيمِ مَنْزُولًا. قُلْ يَا سُلْطَانَ فَانظُرْ بِطَرْفِ الْعَدْلِ إِلَى الْغَلَامِ ثُمَّ أَحْكَمْ بِالْحَقِّ فِيمَا وَرَدَ
عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ قَدْ جَعَلَ ظِلَّهُ بَيْنَ الْعِبَادِ وَآيَةٌ قُدْرَتِي لِمَنْ فِي الْبِلَادِ أَنْ أَحْكَمْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ الَّذِينَ ظَلَمُونَا مِنْ دُونِ
بَيْتِي وَلَا كِتَابٍ مُنْبِرٍ إِلَّا الَّذِينَ فِي حَوْلِكَ يُجِيبُونَكَ لِأَنْفُسِهِمْ وَالْغَلَامُ يُجِيبُكَ لِنَفْسِكَ وَمَا أَرَادَ إِلَّا أَنْ يَقْرُبَكَ إِلَى
مَقَرِّ الْفَضْلِ وَيُقَلِّبِكَ إِلَى يَمِينِ الْعَدْلِ وَكَانَ رَبُّكَ عَلَيَّ مَا أَقُولُ شَهِيدًا أَنْ يَا سُلْطَانَ لَوْ تَسْمَعُ صَرِيرَ الْقَلَمِ الْأَعْلَى وَ
هَدِيرَ وَرَقَاءِ الْبَقَاءِ عَلَى أَفْئَانِ سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى فِي ذِكْرِ اللَّهِ مُوجِدِ الْأَسْمَاءِ وَخَالِقِ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ لَيُضِلِّفَكَ إِلَى مَقَامِ
لَا تَرَى فِي الْوُجُودِ إِلَّا تَجَلَّى حَضْرَةَ الْمَعْبُودِ وَتَرَى الْمَلِكَ أَحَقَّرَ شَيْءٌ عِنْدَكَ تَضَعُهُ لِمَنْ أَرَادَ وَتَتَوَجَّهُ إِلَى أَفْقِي كَانَ
بِأَنْوَارِ الْوَجْهِ مُضِيئًا وَلَا تَحْمِلُ ثَقْلَ الْمَلِكِ أَبَدًا إِلَّا لِنَصْرَةِ رَبِّكَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى إِذَا يُضَلِّينَ عَلَيْكَ الْمَلَاءَ الْأَعْلَى حَبِذَا
لِهَذَا الْمَقَامِ الْأَسْنَى لَوْ تَرْتَقِي إِلَيْهِ بِسُلْطَانِهِ كَانَ بِأَسْمِ اللَّهِ مَعْرُوفًا وَمِنْ النَّاسِ مَنْ قَالَ إِنَّ الْغَلَامَ مَا أَرَادَ إِلَّا إِنْشَاءَ
أَسْمِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ قَالَ إِنَّهُ أَرَادَ الدُّنْيَا لِنَفْسِهِ بَعْدَ الَّذِي مَا وَجَدَتْ فِي أَيَّامِي مَقَرَّ الْأَمْنِ عَلَيَّ قَدِيرَ أَضْعَ رِجْلِي عَلَيْهِ
كُنْتُ فِي كُلِّ الْأَحْيَانِ فِي غَمْرَاتِ الْبِلَايَا الَّتِي مَا أَطَّلَعَ بِهَا أَحَدٌ إِلَّا اللَّهُ إِنَّهُ قَدْ كَانَ عَلَيَّ مَا أَقُولُ عَلَيْهِمَا كَمْ مِنْ أَيَّامٍ
أَضْطَرَبْتُ فِيهَا أَجْبَتِي لِضُرِّي وَكَمْ مِنْ لَيَالٍ أَرْتَفَعُ فِيهَا نَحِيبَ الْبُكَاءِ مِنْ أَهْلِي خَوْفًا لِنَفْسِي وَلَا يُتَكَبَّرُ ذَلِكَ إِلَّا مَنْ
كَانَ عَنِ الصِّدْقِ مَحْرُومًا وَالَّذِي لَا يَرَى لِنَفْسِهِ الْحَيَاةَ فِي أَقْلٍ مِنْ أَنْ هَلْ يُرِيدُ الدُّنْيَا فَيَا عَجَبًا مِنَ الَّذِينَ يَتَكَلَّمُونَ
بِأَهْوَائِهِمْ وَهَامُوا فِي بَرِيَّةِ النَّفْسِ وَالْهَوَى سَوَفَ يَسْتَلُونَ عَمَّا قَالُوا يَوْمَئِذٍ لَا يَجِدُونَ لِأَنْفُسِهِمْ حَاسِبًا وَلَا نَصِيرًا وَ
مِنْهُمْ مَنْ قَالَ إِنَّهُ كَفَرَ بِاللَّهِ بَعْدَ الَّذِي يَشْهَدُ كُلُّ جَوَارِحِي بِأَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالَّذِينَ بَعَثَهُم بِالْحَقِّ وَأَرْسَلَهُم بِالْهُدَى
أُولَئِكَ مَظَاهِرُ أَسْمَائِهِ الْحُسْنَى وَمَطَالِعُ صِفَاتِهِ الْعُلْيَا وَمَهَابِطُ وَجْهِهِ فِي مَلَكُوتِ الْإِنْشَاءِ وَبِهِمْ تَمَّتْ حُجَّةُ اللَّهِ عَلَيَّ
مَا سِوَاهُ وَنُصِبَتْ رَايَةُ التَّوْحِيدِ وَظَهَرَتْ آيَةُ التَّجْرِيدِ وَبِهِمْ اتَّخَذَ كُلُّ نَفْسٍ إِلَى ذِي الْعَرْشِ سَبِيلًا نَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ
إِلَّا هُوَ لَمْ يَزَلْ كَانًا وَتَمَّ يَكُنُّ مَعَهُ مِنْ شَيْءٍ وَلَا يَزَالُ يَكُونُ بِمِثْلِ مَا قَدْ كَانَ تَعَالَى الرَّحْمَنُ مِنْ أَنْ يَرْتَقِي إِلَى
إِدْرَاكِ كُنْهَةِ أَفِيدَةِ أَهْلِ الْعِرْفَانِ أَوْ يَصْعَدَ إِلَى مَعْرِفَةِ ذَاتِهِ إِدْرَاكِ مَنْ فِي الْأَكْوَانِ هُوَ الْمَقْدَسُ عَنْ عِرْفَانِ دُونِهِ
وَالْمَنْزَعُ عَنْ إِدْرَاكِ مَا سِوَاهُ إِنَّهُ كَانَ فِي أَزَلِ الْأَزَالِ عَنِ الْعَالَمِينَ غَيْبًا وَأَذْكَرِ الْأَيَّامِ الَّتِي فِيهَا أَشْرَقَتْ شَمْسُ
الْبَطْحَاءِ عَنْ أَفْقِ مِثْبَئَةِ رَبِّكَ الْعَلِيِّ الْأَعْلَى أَعْرَضَ عَنْهُ الْعُلَمَاءُ وَأَعْتَرَضَ عَلَيْهِ الْأَدْبَاءُ لِتَطَّلِعَ بِمَا كَانَ الْيَوْمَ فِي
جِجَابِ النُّورِ مُسْتَوْرًا وَأَشْتَدَّتْ عَلَيْهِ الْأُمُورُ مِنْ كُلِّ الْإِجْهَاتِ إِلَى أَنْ تَفَرَّقَ مِنْ فِي حَوْلِهِ بِأَمْرِهِ كَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ مِنْ
سَمَاءِ الْوَجْرِ مَنْزُولًا ثُمَّ أَذْكَرُ إِذْ دَخَلَ أَحَدٌ مِنْهُمْ عَلَى النَّجَاشِيِّ وَتَلَا عَلَيْهِ سُورَةَ مِنَ الْقُرْآنِ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ إِنَّهَا نَزَلَتْ مِنْ
لَدُنِّ عَلِيمٍ حَكِيمٍ مَنْ صَدَّقَ بِالْحُسْنَى وَآمَنَ بِمَا آتَى بِهِ عَيْسَى لَا يَسَعُهُ الْإِعْرَاضُ عَمَّا قَرَأَ إِنَّا نَشْهَدُ لَهُ كَمَا نَشْهَدُ لِمَا
عِنْدَنَا مِنْ كُتُبِ اللَّهِ الْمُهَيَّبِينَ الْقِيَوْمِ تَاللَّهِ يَا مَلِكُ لَوْ تَسْمَعُ نَفَمَاتِ الْوَرَقَاءِ الَّتِي تَعْنُ عَلَيَّ الْأَفْئَانِ بِفَنُونِ الْأَلْحَانِ
بِأَمْرِ رَبِّكَ الرَّحْمَنِ لَتَدْعَ الْمَلِكُ وَرَاءَكَ وَتَتَوَجَّهُ إِلَى الْمَنْظَرِ الْأَكْبَرِ الْمَقَامِ الَّذِي كَانَ كِتَابُ الْفَجْرِ عَنْ أَفْقِهِ مَشْهُودًا
وَ تَنْفِقُ مَا عِنْدَكَ آتِبْنَاءَ لِمَا عِنْدَ اللَّهِ إِذَا تَجَدَّ نَفْسُكَ فِي عِلْوِ الْعِزَّةِ وَالْإِسْتِعْلَاءِ وَسَمُو الْعِظَمَةِ وَالْإِسْتِفْنَاءِ
كَذَلِكَ كَانَ الْأَمْرُ فِي أَمِّ الْبَيَانِ مِنْ قَلَمِ الرَّحْمَنِ مَسْطُورًا لِأَخِيرِ فِيمَا مَلَكَتَهُ الْيَوْمَ فَسَوْفَ يَمْلِكُهُ غَدًا غَيْرُكَ أَنْ أَخْتَرُ
لِنَفْسِكَ مَا آخْتَارَهُ اللَّهُ لِأَصْفِيَانِهِ إِنَّهُ يُعْطِيكَ فِي مَلَكُوتِهِ مَلَكًا كَبِيرًا نَسَأَلَ اللَّهُ بِأَنْ يُؤَيِّدَ حَضْرَتَكَ عَلَى إِصْفَاءِ
الْكَلِمَةِ الَّتِي مِنْهَا اسْتَضَاءَ الْعَالَمُ وَيَحْفَظَكَ عَنِ الَّذِينَ كَانُوا عَنْ شَطْرِ الْقُرْبِ بَعِيدًا.

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي كَمْ مِنْ رُؤْسٍ نُصِبَتْ عَلَيَّ الْقَنَاةُ فِي سَبِيلِكَ وَكَمْ مِنْ صُدُورٍ اسْتَقْبَلَتْ أَلْسِنَتَهُمَ فِي
رِضَائِكَ وَكَمْ مِنْ قُلُوبٍ تَشَبَّكَتْ لِأَرْتِفَاعِ كَلِمَتِكَ وَأَنْتِشَارِ أَمْرِكَ وَكَمْ مِنْ عَيْونٍ تَذَرَفَتْ فِي حُبِّكَ اسْفَلَّتْ يَا
مَالِكُ الْمَلُوكِ وَرَاجِمُ الْمَمْلُوكِ بِأَسْمِكَ الْأَعْظَمِ الَّذِي جَعَلْتَهُ مَطْلِعَ أَسْمَائِكَ الْحُسْنَى وَمَظْهَرَ صِفَاتِكَ الْعُلْيَا بِأَنْ
تَرْفَعُ السُّبْحَاتِ الَّتِي خَالَتْ بَيْنَكَ وَبَيْنَ خَلْقِكَ وَمَنْعَتَهُمْ عَنِ التَّوَجُّهِ إِلَى أَفْقٍ وَحَيْكَ ثُمَّ أَجْتَذِبُهُمْ يَا إِلَهِي بِكَلِمَتِكَ
الْعُلْيَا عَنْ شِمَالِ الْوَهْمِ وَالنِّيْسَانِ إِلَى يَمِينِ الْيَقِينِ وَالْعِرْفَانِ لِيَعْرِفُوا مَا أَرَدْتَ لَهُمْ بِجُودِكَ وَفَضْلِكَ وَيَتَوَجَّهُوا إِلَى

مَطَهْرٍ أَمْرِكَ وَمَطْعِ آيَاتِكَ يَا إِلَهِي أَنْتَ الْكَرِيمُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ لَا تَمْنَعُ عِبَادَكَ عَنِ الْبَحْرِ الْأَعْظَمِ الَّذِي جَعَلْتَهُ
حَامِلًا لِلْأَكْلِ عَلَيْكَ وَجَعَلْتَهُ عَنِ بَابِكَ الَّذِي فَتَحْتَهُ عَلَيَّ مَنْ فِي سَمَائِكَ وَأَرْضِكَ أَيُّ رَبِّ
لَا تَدْعُهُمْ يَا أَنْفُسَهُمْ لَا تَهْمُ لَا يَعْرِفُونَ وَيَهْرَبُونَ عَمَّا هُوَ خَيْرٌ لَهُمْ مِمَّا خَلِقَ فِي أَرْضِكَ فَانظُرْ إِلَيْهِمْ يَا إِلَهِي بِلِحْظَاتِ
أَعْيُنِ الطَّافِكِ وَمَوَاهِبِكَ وَخَلَصْتَهُمْ عَنِ النَّفْسِ وَالْهَوَى لِيَتَقَرَّبُوا إِلَيَّ أَفْتِكِ الْأَعْلَى وَيَجِدُوا خَلَاوَةَ ذِكْرِكَ وَلَذَّةَ
الْمَائِدَةِ الَّتِي نَزَلَتْ مِنْ سَمَاءِ مَشِيَّتِكَ وَهَوَاءِ فَضْلِكَ لَمْ يَزَلْ أَحَاطَ كَرَمُكَ الْمُمَكِّنَاتِ وَسَبَقَتْ رَحْمَتُكَ الْكَائِنَاتِ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ سُبْحَانَكَ يَا إِلَهِي أَنْتَ تَعْلَمُ بَانَ قَلْبِي ذَابَ فِي أَمْرِكَ وَيَغْلِي دَمِي فِي كُلِّ عِرْقِي مِنْ
نَارِ حَيْتِكَ وَكُلُّ قَطْرَةٍ مِنْهُ يُنَادِيكَ بِلِسَانِ الْحَالِ يَا رَبِّي الْمَتَعَالِ فَاسْفِكْنِي عَلَى الْأَرْضِ فِي سَبِيلِكَ لِيَتَبَيَّنَ مِنْهَا مَا
أَرَدْتَهُ فِي الْوَاحِدِ وَسَتَرْتَهُ عَنِ أَنْظَرِ عِبَادِكَ إِلَّا الَّذِينَ شَاءُوا كَوْنَهُ الْعِلْمُ مِنْ أَيْدِي فَضْلِكَ وَسَلَسِبِلِ الْعِرْفَانِ مِنْ
كَأْسِ عَطَائِكَ وَأَنْتَ تَعْلَمُ يَا إِلَهِي بِأَنِّي مَا أَرَدْتُ فِي أَمْرِي الْأَمْرُكَ وَمَا قَصَدْتُ فِي ذِكْرِي إِلَّا ذِكْرَكَ وَمَا تَحَرَّكَ
قَلْبِي إِلَّا وَقَدْ أَرَدْتُ بِهِ رِضَانَكَ وَإِظْهَارَ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ بِسُلْطَانِكَ تَرَانِي يَا إِلَهِي مَتَحْتَرًّا فِي أَرْضِكَ إِنْ أَذْكَرْنَا
أَمَرْتَنِي بِهِ يَعْترِضُ عَلَيَّ خَلْقُكَ وَإِنْ أَتَزَكُّ مَا أَمَرْتَنِي بِهِ مِنْ عِنْدِكَ أَكُونُ مُسْتَحَقًّا لِسَيْطِ قَهْرِكَ وَبِعَيْدِ عَنْ
رِضَاضِ قُرْبِكَ لَا فَوْعِزَتِكَ أَقْبَلْتُ إِلَى رِضَائِكَ وَأَعْرَضْتُ عَمَّا تَهْوَى بِهِ أَنْفُسُ عِبَادِكَ وَقَبِلْتُ مَا عِنْدَكَ وَ
تَرَكْتُ مَا يَبْغِدُنِي عَنْ مَكَامِنِ قُرْبِكَ وَمَعَارِجِ عَزِّكَ فَوْعِزَتِكَ بِحَيْثُكَ لَا أَجْزَعُ عَنْ شَيْءٍ وَفِي رِضَائِكَ لَا أَفْرَعُ مِنْ
بَلَايَا الْأَرْضِ كُلِّهَا لَيْسَ هَذَا إِلَّا بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ وَفَضْلِكَ وَعِنَايَتِكَ مِنْ غَيْرِ اسْتِحْقَاقِي بِذَلِكَ فَيَا إِلَهِي هَذَا
يَكْتَسِبُ أَرِيدُ أَنْ أُرْسِلَهُ إِلَى السُّلْطَانِ وَأَنْتَ تَعْلَمُ بِأَنِّي مَا أَرَدْتُ مِنْهُ إِلَّا ظَهُورَ عَدْلِهِ لِخَلْقِكَ وَبُرُوزَ الطَّافِ لِأَهْلِ
مَمْلَكَتِكَ وَإِنِّي لِنَفْسِي مَا أَرَدْتُ إِلَّا مَا أَرَدْتَهُ وَلَا أَرِيدُ بِحَوْلِكَ إِلَّا مَا تُرِيدُ عِدِمَتِ كَيْنُونَةَ تُرِيدُ مِنْكَ دُونَكَ
فَوْعِزَتِكَ رِضَانِكَ مِنْتَهَى أَمَلِي وَمَشِيَّتِكَ غَايَةَ رَجَائِي فَارْحَمْ يَا إِلَهِي هَذَا الْفَقِيرَ الَّذِي تَشَبَّهْتُ بِذَلِيلِ غَنَائِكَ وَهَذَا
الذَّلِيلَ الَّذِي يَدْعُوكَ بِأَنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْعَظِيمُ أَيُّدِي يَا إِلَهِي حَضْرَةَ السُّلْطَانِ عَلَى إِجْرَائِ حُدُودِكَ بَيْنَ عِبَادِكَ وَ
إِظْهَارَ عَدْلِكَ بَيْنَ خَلْقِكَ لِيَحْكُمَ عَلَيَّ هَذِهِ الْفِتْنَةُ كَمَا يَحْكُمُ عَلَيَّ مَا دُونَهُمْ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ

... فَيَا لَيْتَ أَذْنْتُ لِي يَا سُلْطَانَ لِيُرْسِلَ إِلَيَّ حَضْرَتِكَ مَا يَقْرِبُهُ الْعِيُونَ وَتَطْمِئِنُّ بِهِ الْأَنْفُوسُ وَيُوقِنُ كُلُّ مَنْصِفٍ
بِأَنَّ عِنْدَهُ عِلْمَ الْكِتَابِ ... كَوَلَا إِعْرَاضِ الْجَهْلَاءِ وَإِعْمَاضِ الْمَلَمَاءِ لَقَلْتُ مَقَالًا تَفْرَحُ بِهِ الْقُلُوبُ وَتَطْهَرُ إِلَى الْهَوَاءِ
الَّذِي يُسْمَعُ مِنْ هَرِيرِ أَرْبَابِهِ إِنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَلَكِنْ الْآنَ لِعَدَمِ اقْتِضَاءِ الزَّمَانِ مَنَعَتِ اللِّسَانَ عَنِ الْبَيَانِ وَحَيْثُ إِثَاءُ
التَّيْبَانِ إِلَى أَنْ يَفْتَحَ اللَّهُ بِقُدْرَتِهِ إِنَّهُ هُوَ الْمُقْتَدِرُ الْهَدِيرُ سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ يَا إِلَهِي أَسْأَلُكَ بِأَسْمِكَ الَّذِي بِهِ سَخَرْتَ
مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِأَنْ تَحْفَظَ سِرَّاحَ أَمْرِكَ بِرِجَاحَةِ قُدْرَتِكَ وَالطَّافِكَ لِغَلَا تَمُرَّ عَلَيْهِ أَرْبَابُ الْإِنْكَارِ مِنْ
شَطْرِ الَّذِينَ غَفَلُوا مِنْ أَسْرَارِ أَسْمِكَ الْمُخْتَارِ ثُمَّ نِدْوَةٌ يَدُهُنَّ حِكْمَتِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَنْ فِي أَرْضِكَ وَ
سَمَائِكَ أَيُّ رَبِّ أَسْأَلُكَ بِالْكَلِمَةِ الْعَلِيَا الَّتِي بِهَا فَرَعَ مَنْ فِي الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ الْأَمَّنِ تَمَسَّكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى بِأَنْ
لَا تَدْعَنِي بَيْنَ خَلْقِكَ فَارْفَعْنِي إِلَيْكَ وَأَدْخِلْنِي فِي ظِلَالِ رَحْمَتِكَ وَأَشْرِبْنِي زِلَالَ حَمِيمِ عِنَايَتِكَ لِأَسْكُنَ فِي جِوَارِ
مَجْدِكَ وَقِيَابِ الطَّافِكَ إِنَّكَ أَنْتَ الْمُقْتَدِرُ عَلَى مَا تَشَاءُ وَإِنَّكَ أَنْتَ الْمُهَيِّئُ الْقِيَوْمَ يَا سُلْطَانَ قَدْ خَبْتُ
مَصَابِيحَ الْإِنصَافِ وَأَشْتَعَلْتُ نَارَ الْإِعْتِسَافِ فِي كُلِّ الْأَطْرَافِ إِلَى أَنْ جَعَلُوا أَهْلِي أَسَارَى مِنَ الزُّورَامِ إِلَى الْمَوْصِلِ
الْحَدَبَاءِ لَيْسَ هَذَا أَوْلَ حَرَمَةٍ هَيْكَلِكَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَنْبَغِي لِكُلِّ نَفْسٍ أَنْ يَنْظُرَ وَيَذْكَرَ فِيهَا وَرَدَّ عَلَى آلِ الرَّسُولِ إِذْ
جَعَلَهُمُ الْقَوْمُ أَسَارَى وَأَدْخَلُوهُمْ فِي دِمَشْقِ الْفِيحَاءِ وَكَانَ بَيْنَهُمْ سَيِّدُ السَّاجِدِينَ وَسَيِّدُ الْمُقَرَّبِينَ وَكَعْبَةُ الْمُشْتَاقِينَ
رُوحٌ مَا سِوَاهُ فِدَاهُ قَبِلَ لَهُمُ أَنْتُمْ الْخَوَارِجُ قَالَ لَا وَاللَّهِ نَحْنُ عِبَادُ أَمْنًا بِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَبِنَا أَفْتَرُ نَعْرُ الْإِيمَانَ وَلا حَتَّ
آيَةَ الرَّحْمَنِ وَبِذِكْرِنَا سَأَلَتْ الطَّحَاءَ وَمَا طَلَّتِ الظُّلْمَةُ الَّتِي خَالَتْ بَيْنَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاءِ قَبْلَ أَحْرَمَتِ مَا أَحَلَّهُ اللَّهُ أَوْ
حَلَلْتُمْ مَا حَرَمَهُ اللَّهُ قَالَ نَحْنُ أَوْلَى مَنْ آتَبَعَ أَوْ أَمَرَ اللَّهُ وَنَحْنُ أَصْلُ الْأَمْرِ وَمَبْدُئُهُ وَأَوْلَى كُلِّ خَيْرٍ وَمَنْتَهَاهُ نَحْنُ آيَةُ

القديم وذكوره بين الامم قبل اتركنم القرآن قال فيها انزله الرحمن ونحن نسائم السبحان بين الاكوان ونحن
الشوارع التي اشعبت من البحر الاعظم الذي احى الله به الارض ويحييها به بعد موتها وانا انتشرت آياته و
ظهرت بيناته وبرزت آثاره وعندنا معانيه واسراره قبل لاي جرم ملتم قال يحب الله واقطاعنا عما سواه انا
ما ذكرنا عبارته عليه السلام بل رشحنا رشحاً من البحر الحيوان الذي كان مودعاً في كلماته ليحيى به المقبلون
ويطلعوا بما ورد على امانه الله من قوم سوء اخسرين ونرى اليوم يعترضون القوم على الذين ظلموا من قبل وهم
يظلمون اشد مما ظلموا ولا يعرفون تالله اتي ما اردت الفساد بل تطهير العباد عن كل ما منهم عن التقرب الى
الله ما ليك يوم التناد كنت نائماً على مضجعي مرت على نفحات ربي الرحمن واقطعتني من النوم وامرني بالقيام
بين الارض والسماء ما كان هذا من عندي بل من عنده ويشهد بذلك سكان جبروته وملكوته واهل مدائن
عزه فو نفسه الحق لا اجزع من البلاء في سبيله ولا عن الرزايا في حبه ورضائه قد جعل الله البلاء عاديه لهدو
الدمكرة الخضراء وذبالة لمصباحه الذي به اشرقت الارض والسماء هل يبقى لاحد ما عنده من ثروته او يغنيه
غداً عن ما ليك ناصيته لو ينظر احد في الذين ناموا تحت الرضام وجاوروا الرغام هل يقدر ان يميز رمم جماجم
المالك عن براجيم المملوك لاقوم مالك الملوک وهل يعرف الولاة من الرعاة وهل يميز اولي الكثرة والغناء من
الذي كان بلا جداء وطاء ...

١١. مناجات لقاء

الهي الهي اتي بسط ليك اكف التضرع والتبتل والابتهال واعفر وجهي بتراب عتبه تقدست عن ادراك اهل
الحقائيق والكنوع من اولي الاسباب ان تنظر الي عبدك الخاضع الخاشع بساب احديتك بلحظات اعين
رحمانيه في بخر رحمة صمدانيتك اي رب انه عبدك البائس الفقير ورفيقك السائل المتضرع
الاسير مبتهل اليك متوكلاً عليك متضرع بين يديك يناديك ويناجيك ويقول رب ابدني على خدمه
اجباتك وقوني على عبودية حضرة احديتك ونور جيبني بانوار التعبدي في ساحة قدسيك والتبتل الي ملكوت
عظمتك وحقني بالفناء في فناء باب الوهيتك واعني على المواظبة على الانعام في رحمة ربوبيتك اي رب
اسقني كأس الفناء واليسني ثوب الفناء واعرفني في بحر الفناء واجعلني غباراً في ممر الاجباء واجعلني فداء
للارض التي وطئتها اقدام الاصفياء في سبيلك يا رب العزة والعلو انك انت الكريم المتعال هذا ما يناديك
به ذلك العبد في البكور والاصال اي رب حقق اماله ونور اسراره وشرح صدره ووفد مصباحه في خدمه
امرك وعبادك انك انت الكريم الوهاب وانك انت العزيز الرؤف الرحمن